

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad, a csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárattól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 957.

ELŐFIZETÉS:

Helyben: 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 80 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyenlő 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyitlér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RESZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Vaszary és Hieronymi szava.

Arad, deczember 5.

(Sz. I.) Vaszary Kolos hercegprímás a nála tisztelgő Pázmán-egyesületnek, mely nagyobbreszt a néppárt sajtójának embereiből áll, az igazságot ajánlotta nagyfontosságú hivatásában vezérelvül. — Ugyanakkor Aradon Hieronymi Károly a munkás békéről mondott dicséret éneket.

Távol egymástól közéletünknek két kiemelkedő alakja együvé hozta az eszméket, melyektől politikai és társadalmi életünknek meg kell termékenyülnie a nemzeti erő és nagyság szent nevében.

Az igazság sugarának kell behatolnia mindazok lelkébe, a kik látók e honban, hogy igazság legyen az, a mit hirdetnek a népeknek. Mert sok mótely jó be külföldről, annak irtására és kiszorítására kell törekednünk mindnyájunknak, katolikusoknak, proteatánsoknak és zsidóknak, a kik magyarok vagyunk. Hiszi az ősz főpap, ki mindig az igazság és béke apostola volt, hogy minden magyar lelkében oly szent harmoniába olvad a hazafiság és a vallásos érzés, a milyen őt ihleti szózatot tettekre.

Bizonyos, hogy nem ver mindjárt gyökeret az igazság még az ő szavára sem azok lelkében, a kik közt annyian vannak a mótelynek hintói, mely ellen őszszefogott kézzel való tette serkentett. — Bizonyos, hogy azok a tollak, melyek fufangos számitással hol szemérmesen leplezve, hol vad nyíltsággal izgattak a faji és vallási türelmetlenség mellett, továbbra

is a liberalismus ellen való harcz örve alatt szolgálják az antiszemizmust és ennek kamasz fiát: a szocializmust. De azért nem veszett kárba azoknak a magasztos szavaknak egy hangja sem, melyek a magyar főpap örök mintájának maradó biboros ajkáról elszállottak. — Megrezdülnek azoknak a hangoknak a hullámai száz és ezer lélekben, melyekben gonosz gerjedő ösztönök megöl és fejlődő nemes vágyakat komoly elhatározásokká érlel. Hiszen annak a kételyt nem tűrő vallásosságnak, mely a magyar katolikus egyház első szolgájának lelkében él, a bölcseségnek, melylyel a hit vizein a hazaférzést a dogmákkal egy sajkában vitte mindig végig, a mióta az egyházpolitika sikert aratott küzdelmei megindultak, meg volt a hatása ez ország hívő lelkeire!

Oly intézmények meghonosítása, melyek évszázakra ható változást idéznek elő, a felgyülemlett erők nagy neki fejlesztésével jár, melynél a hatalmas megérzések egészen természetes következmény. Hogy nálunk az egyházpolitikai alkotások aránylag oly gyenge reakcióval illeszkedtek be a nemzeti élet erőtenyezői közé, annak két oka van. Az egyik bizonyára a nemzeti közérzület fogékonyasága, mely a századon át folyton erősödő nemzeti liberalismus nagy és kis hőseinek lelki kincseiből lett.

A másik nem kevésbé jelentős ok, a miért az egyházpolitikai küzdelmek a nemzet életében nem tehettek tartamuk alatt sem, azóta sem mélyreható rombo-

lást, az az állandóan türelmes, békés és igazságos szellem, mely Vaszary Kolos hazafiságtól ihletett lelkéből áradt szét. Finomak a léleknek szájai, de erősebbek az aczéldrotnál, ha azok a szeretetből és igazságból való istenemberhez hasonlatos lelkéből ágaznak el.

Ezért olvasta gyönyörűséggel minden igaz lélek Vaszary Kolos legujabb ígét. Megtermékenyítik ezek majd azokat a tollakat is, melyek most még a romlás nedvéből táplálkoznak, de előbb a közvéleményt kell megtermékenyíteniök. *A sajtó mindig olyan, a milyen a közönség!* Ha ez érületében beteges, ernyedt, meg fog elégedni olyan sajtóval, mely az igazság helyett szeszélyeinek szolgál, lelkének táplálása helyett idegeit csiklandozza, őszinte, férfiasan szolgáló barátja helyett szolgálisan meghunyászkodó zsarnoka. Mert a *hatalmasan föllendült napisajtó nem csak táplálja a közvéleményt, hanem maga táplálkozik is belőle.*

Istennek hála közvéleményünknek az országban csak helyi betegségei vannak és napról napra látjuk itt is a javulás tüneteit. A nemzetet a visszavonás fanatikusai nem tudják megtéveszteni, az igazság, melyet ama nekünk szent benczés hirdett két nap előtt, megnyilatkozik ítéleteiben és tetteiben. Példa rá a választások eredménye.

Az igazságnak ez a példája egyuttal biztató is, hogy itt fog lakozni köztünk a béke, hogy az irás szavai szerint imádkozhassunk és dolgozhassunk.

Helyesen mutatott rá Hieronymi a vá-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Saison.

(Fővárosi levél.)

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
Írta: Aderján Sándor.

A mióta ismét pillinkél a hó, azóta nagyon szeretne a főváros közönsége beleözökkenni a régi kerékvágásba, a mi azonban rémséges nehezen megy. Pedig megvan hozzá minden elem: a társaság, a pletyka, az eljegyzések és azok fölbontódása, valamint a házasságok és a velők együtt járó elválások: a hangversenyek és a színházi előadások, sőt már a képviselőház is megalakult és a hatalmas Szilágyi Dezső épp úgy trónol a törvényhozók fölött, mint tavaly.

Külsőleg tehát ez az állapot rendessége tökéletesen meg is van. Hanem belül — az egészen más dolog. A kiállítás miatt támadt „munka keresés”-e az oka, vagy pedig az, hogy tavaly egy kis vesszedelmes szél suhanás érte a tőzsdét és mind azt, a mi vele összefügg, azt kideríteni, megállapítani, nem olyan könnyű, mint följegyezni magukat a külső jelenségeket, a melyek bizony elég szomorúak.

Ezek közé tartozik első sorban az, hogy a kereskedelembe fölötté erős a kínálat és aránytalanul győnge a kereslet. Kitérő híre, gazdag alaptőkével bíró özégek, a melyek szokva vannak ahhoz, hogy ilyenkor tél elején gorombáskodjanak a vásárlókkal, nehogy túlságosan tolongjanak, most egészen más eljárást követnek; kiírják áruikra, hogy hány százalékkal kapható most minden olcsóbban a gyári áron alól; külön vásárokat rendeznek arra, hogy bizonyos napokon belül a lehető legnagyobb potomsággal árusítsanak el mindent, csak méltóztassanak a vevőknek jönni. Hirdetnek a lapokban, beható, behizelgő körleveleket küldenek szerte széjjel, minden elképzelhető ruhához vagy asszonyasághoz, a ki egyáltalán fölfedezhető a ozimtárban; szóval hietlen erőfeszítést visznek végbe, csak hogy egy kis pénzt lássanak, és mégis csak nagyon keveset látnak.

Mert pénz, az nincs.

Van valahol, bizonynyal van, sok helyen; de általában a közönségnél, annyi mint máskor, rendszeren szokott lenni, annyi, vagy csak azt megközelítő mennyiség, az nincs. És azért nagyon szomorú most erre mifelénk a világ, hiába pillinkél a hó oly kedvesen s hiába mondja a szépen, otthoniasan befűtött

hátúthely: hogy itt az évad, kezdődik a társas élet minden mulatsága, rajta ifjak és ifju vének, mulassunk egy kisé.

Szomorú az egész világ hangulata, mint-hogy a legtöbb ember még mindig azt hiszi, hogy nem az egészség és erő, hanem a költsékezés lehetősége, a pénz adja meg a jogot a vidámságra. Legyen nekik az ő hitük szerint, hanem azért a közhangulaton még sem lehet változtatni semmi féle bölcselkedéssel vagy kapacitálással.

És van is ok a szomorúságra nagyon sok helyütt. Mert a nagy özégek, a melyek nyögnek a kedvezőtlen üzleti viszonyok miatt, kiállják, túlélnek a sok bajt valahogy, van miből kitartaniok mindaddig, a mig a viszonyok megjavulnak. Hanem az apróbbak s nem is a legkisebbek, bukának sorra, tulajdonosaik egymásután kérdnek a legmegalázóbb helyzetekbe, egész sora a vagyontöréseknek pusztul el menthetlenül és akárhány önzertes kereskedő van már, csak a kiállítás óta is, a ki nagyon örül, ha abban az üzletben, a mely azelőtt az ő tulajdona volt, beveszik elárúsító legénynek.

Milyen tengere a keserűségnek! Azok a nagy tragédiák, megrázó drámák, a melyek olykor-olykor oszttanós végkifejlesztük miatt a közönség tudomására jutnak, azt lehet monda-

Szabó Albert, Aradon, karácsonyi ajándékok.

Üveg, porcellán, ezüstözött diszmu, lámpa és képkeret nagykereskedésében megérkeztek a legszebb és legfinomabb 1898

Nagy választék. — Olcsó árak.

Villanyos, gáz és petroleum Insterek.

lasztások ama tanuságára, hogy az egyházpolitikai reformokban letett szabadelvű eszmék megbontották a pártok kereteit és együvé kerültek a nemzeti munkában mindazok, akik együvé valók, mert nemzeti imádságuk a haza javára való munka. Igaza volt azt mondván, hogy a most megnyílt országgyűlésen még közelebb fognak egymáshoz jutni a különböző pártokból a liberalizmus hívei és a nemzet igazságos itéletétől ugyancsak megfoghatkozott számú ellenségei. A nemzet tisztán fog látni és a tiszta igazság szerint fogja éreztetni mindenivel meggyőződése hatását. A magyar történelem logikája pedig melyre Apponyi Albert gróf olyan csengő szóval hivatkozott, biznyság rá, hogy e hatás alatt a béke munkájában a rombolás szövívei mind ernyedtebbek lesznek, számuk mind jobban fog összezsugorodni, míg a munka embereit a közvélemény láthatatlan és megfoghatatlan utakon állandóan erősíti.

S kell is, hogy a helyzet igazságos megítélése megteremtse a nemzeti életben a békét, az együvéterest, mert nagy feladatokban igen gazdag az a tér, mely a megmunkálásra vár. Azokéra is, akik kész javaslatokkal és azok támogatásával szolgálják a képviselők által kívánt békét, azokéra is, akik a kritikával segítik nemesíteni és megérlelni a gyümölcsöt. Valóban hálás a tette erős ellenzéknek a feladata és szükséges is, ha résztvesz azokban a békés munkákban, melyeket Hieronymi oly nagy hatást tett pohárköszöntőjében a nemzeti megizmosodás végett a közművelődésre, közigazgatásra és mezőgazdaságra szükségeseknek jelzett. Az ellenzék, akinek lelkében az igazság él, nem tagadhatja el, hogy a közjogi ellentétek vitatásánál sokszorta nagyobb érdekünk a további létre, egymásra ható és egymást kiegészítő közművelődési és közigazgatási reformok által megvalósítani a Hieronymi festette békének az eredményét: a *magyarságnak tagadhatlan szellemi felsőbbiségével meg kell nyernie a nemzeti kulturának a magyar nemzet ama idegen ajku felét is, mely most téllenül élvezi gyümölcszeit.*

Az auralomra jutó igazság, melyet Vasary Kolos bizonyára nemcsak a néppárti újságíróknak szánt, meg fogja teremteni a békét, melyben az alkotó és kritikai munkára mindnyájának kell egye-

stülni, akiknek hazafiságát gyógyíthatlanul beteggé nem tette a külföldi mótely.

S jól esik kijelentenuk, hogy a mi aradi társadalmunkban a főpap és a képviselő egy időben elhangzott rokonszózata vizshangra talál. Senki sem akad közéletünkben számottevő, aki helyeselné az ellentétek keresését és kiélezését és mindenki örvend annak, ha az eszmék mérközésében az alkotó többség és a bíráló ellenzék egyformán, komolyan dolgozik.

A „vasuti miniszterium“. Az elmúlt hetekben számos kombináció merült föl magyar vasuti miniszterium föllállításának kérdéséről, sőt már az új vasuti miniszter nevére is forgalomba hosták. Megbízható értesülés szerint azonban miniszterium szervezéséről egyelőre komoly szó nincs, miután a vasuti ügyek jelenlegi szervezése jónak bizonyult és ugy a kereskedelmi, mint a katonai érdekeknek teljesen megfelel.

Jókai a főrendiházban. Az újságok azt írták, hogy a legutóbbi minisztertanács határozatához képest még karácsony előtt kinevezik Jókai Mór a főrendiház örökös tagjává. Ezzel szemben a legilletékesebb helyről jelentik, hogy ebben a minisztertanácsban Jókai Mór főrendiházi tagja egyáltalán szóba sem került. Jókai Mór főrendiházi taggá való kinevezését csakugyan óhajítja a kormány, de az erre vonatkozó előterjesztésről ebben az évben nem lehet szó.

Apponyi mandátuma. A képviselőház IX. bíráló bizottsága tegnap tartott üléséből az Apponyi Albert gróf választása ellen beadott kérvény előadójának Molnár Bélát, a Gajári Ödön választása ellen beadott kérvény előadójának Simó Lajost választotta meg.

A parlamenti helyzet.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti levele. —

Budapest, december 5.
A képviselőház megalakult a legközelebbi időre megvan állapítva a munkaprogramm. A kormány mindenekelőtt a négyhónapos indemnitás tárgyalását kívánja, emellett a felirati bizottság elkészülhet javaslatával a Ház elé terjesztheti azt, közben a pénzügyi bizottság a jövő évi költségvetéssel foglalkozhatik. Sürgős elintézetést követel az unjocszói törvény, melyet a folyóévről elhalasztani nem lehet. Alig egy hónapi rövid időtartam alatt tehát meglehetősen fontos feladatok torlódnak össze és most az a kérdés, minő kilátások nyílnak számukra.

ni, csak igen kis százalékát képezik az emberi szerencsétlenség tömérdek megrendítő esetének, melyek azonban elrejtve maradnak a tömeg elől, mintha szegyelelnék a nyomort.

Hanem azért ha a lakosságban még olyan tömérdek is a baj, a főváros maga él tovább az ő megszokott módja szerint és mulat is úgy, a mint azt az évad magával hozza.

Főlvirágosott urak és fehérkestyűs hölgyek járnak családról-családra ismerőseikhez szürolni. A mint a gazdagabbak, úgy a módosnak látszani akarék is szürozkodnak, még pedig nem ritkán elég szánalmasan. A mint a fehér kestyű divatját követi még az is, a kinek hozzá módja nincs, vedlett vagy legalább is benszines, belül a tenyéren verejtékes kestyűvel, mert ez a divat; úgy a kis családok sem tudják magukat kivonni a szüroadások ostoba, de rájuk nézve mérhetlenül kínos kötelezettségéből.

Mert hogy a gazdag, mindenfelé szaladgáló asszony népség kitűz egy bizonyos napot, a mikor otthon található, annak megvan a maga értelme és természetes hogy olyankor a vendégeinek ad egy kis cukros meleg viset, a minek közönségesen thea a neve, és hozzá valami harapni valót. De hogy minek szürozkodnak a szegény emberek; mire való minden hétnék egyik napját pokollá tenni az egész háznépre nézve; minek affektálni a szalont, a mi módjában nincs, a szellemes

társaságot, a melyre nem képesek: azt emberfia megérteni épp oly kevéssé képes, mint azt hogy miért becsülik a mocskos fehér kestyűt többre a tiszta barna vagy szürke kestyűnél. Azonfelül a szegény emberek szurjai, nehogy bárkinek is eszébe jusson a gasda vagyonosságában kételkedni, rendszerint sokkal dusabbak, etetősebbek, mint a módosaké. Amott megelégszenek a thea-adással; itt, az egyes házak szokása szerint, pecsenyeket, befőtteket tálnak föl, drága süteményeket és cukorkákat özőnvel, olyiknál még pezsgőt is, ugy, hogy a látogatások elfogadásának ürügye rendszeres lakomákka, dőzselekké szokott kifejlődni. A mit pedig a középosztály meg nem bírhat.

S míg a gazdag osztály kellő beosztással azt mondja: „Adunk két estélyt: a télen, az aztán lehet pazar“, — a szegényebb kénytelen azt mondani: „Legalább 20 szent kell tartanunk a tavaszig, abba okvetlenül tönkre megyünk.“

Az eredmény azonfelül még az is, hogy a vendégek nemcsak untalan kritizálják egymást: „Vajjon honnan telik nekik?“ — hanem még folyton be is ugratják a költsékesbe és valóságos agyoneszik egymást.

Persze az illető nyárepolgárokat vagy a hűség viszi bele abba az áldatlan versengésbe és költséges divatmájmolásba; vagy pedig az, hogy vannak feladólányaik. A divatot pedig tönk, esetleg sikkasztás, átkozott bőrszjáték

Magától értendőleg helyén való itt az ellenzéki pártok magatartását mérlegelni. Mert ami a szabadelvű pártot illeti, ennek szándékai felett felesleges fejtegetésekbe bocsátkozni. Együvé minden tagjában, munkakedvvel, a kormány, különösen a miniszterelnök iránt való szellemi odaadással telve, áldásos tevékenység kifejtése után vágyakozik a párt és legyenek bár még oly fontosak a legközelebbi teendők, jelentőségben visszamaradnak a buzgóság mögött, mely a nagy szabadelvű többséget áthatja.

Minden szóbeszéd holmi kilépésekről, vagy a szabadelvű párt kebelében kitörni készülő meghasonlásról csak tres agyrem, s arra is alig elég jó, hogy az ellenzék számára egy kicsinyke reményt felcsillámlani engedjen. Amde milyen lesz az ellenzéki pártok magatartása?

Ha minden jel nem csal, a halált megvető elszántság, hogy a késhegyig menő harcot rögtön megkezdik, gyorsan ellant. Ugy látszik, az indemnitás ellen még csak egy szelíd obstrukcióra sem gondolnak. Annyit nyugodt megfontolást csak megőriztek maguknak, hogy belássák, miként ez kárba vesztett fáradság lenne. Még abban az esetben is, ha sikerülne ebben az esztendőben egyenbe szelni az indemnitást, és nem bírná a kormány arra, hogy helyét elhagyja. Ellenkezéleg, a képviselőház túnyomó többségének akaratára támaszkodva, okvetlen eleget tenné annak a szükségességnek, hogy az állami funkciók fentartására saját felelősségére gondoskodják. És amily bizonyos, hogy indemnitás és költségvetés nélkül is fedezni kell a hadsereg kiadásait, a hivatalnokok fizetését, az államadosságok kamatait, épp oly bizonyosan megkapná a kormány a jövő évben a jóváhagyást a saját felelősségére teljesített kiadásokért. E felett előreláthatólag nem fog heves vita kifejlődni.

Ami a felirati vitát illeti, itt persze másképp állnak a dolgok. Az ellenzék itt kiadhatja minden mérgét és haragját; neki erősebbi, ha akarja, a szenvedélyesség gyepölőit. Csakhogy tulajdonképpen ez is hiábavaló küzdelem. Valamely javaslat sorsa nem ettől függ; épp oly kevéssé függ tőle a kormány sorsa. A legrosszabb, ami belőle eredhet, az idővesztés és ebbe úgy ahogy már bele kell élni magunkat. Az új országgyűlés legközelebbi perspektívája tehát, nem mutat lényeges savarokat és akadályokat. Itt-ott ám forduljanak elő éles összeütközések, de komoly események nincsenek jelezve.

nélkül sokáig amugy sem bírják, hát inkább hagynak abba jöleve; a lányok pedig még soha sem mentek férjhez nehezebben, mint az ilyen kompromittáló, pusztító szüro utján hát inkább el se kezdenék. De hát ki beszélhet okosan asokkal, a kiknek tulajdonoson erős oldaluk az utazás, és leggyengébb oldaluk a fejük?

Szezonunk a színház is, még pedig a legerősebb mértékben. Igaz, hogy hóni szerzőinkkel, — kivéve a Káren Osobor Károlyát, — kissé rosszul jártunk legalább, de az mindegy. A színház gyönyörű és előkelő mulatság, bármilyen is az előadás, vagy a darab. Ott, ki lehet öltözni, mindig van szép társaság. Van mit látni és van hol mutogatni. Az egész különbség ceupán az, hogy ha jó a darab, akkor arra is figyelünk, ha pedig rossz, akkor ceupán egymásra figyelünk. De hogy figyelünk! Minő éleslátást tanusítunk a megfigyelésben, az olykor egészen mesés. Mert figyelmünk nemcsak az öltözékekre, a fölhasznált rizsorra, sőt esetleg a festékre is kiterjed, de még arra is, hogy bizonyos távolségek merre, hová irányulnak, abban az irányban, azon a ponton meddig vesztegelnek; és, hogy oda, minő sürren térnek vissza. Ebben, a tekintetben Budapest csak olyan kis város, mint akár Kassa vagy Pozsony, mert a pletyka itt csak olyan éltető elem, mint ott. Sainte ugy tetszik, hogy Budapest nem is egy igazi nagy város, hanem

Megyei és városi közügyek.

Folytatolagos sorrendje

az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1896-ik évi decz. hó 9-ik napján délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

23. A tanács előterjesztése a m. kir. pénzügyigazgatóság által f. é. október és november hónapban elő és leirt átlami adók után esedékes községi adó elő és leírása tárgyában.

24. U. a. Pilán György, Sándor István, Nádor Tódor, Irházi János, Kisfaludi Károly, Fitus József, Máté János, Dániel Gergely, Tih Antal, Krizsán Fülöpné, Deresty Gyuláné és Heitz Nándor által emelt új épületek községi adómentessége tárgyában.

25. U. a. Pichler János s társainak a gyár-utca 2. sz. telken nyitandó új utca tárgyában.

26. Herzl Bernát kérvénye az általa a bérház épületben bérelt lakás bérletének meghosszabbításáért.

27. A tanács jelentése Roth testvérek czéggel a város részére szükséges papírok szállítása iránt kötött szerződés jóváhagyása iránt.

28. U. a. Spádi Károlylyal a bor-sör és égetett szeszes italoknak a heti piacok és országos vásárok alkalmával felállítható laczi-konyhákban való kimerési jog gyakorlata iránt kötött szerződés jóváhagyása iránt.

29. U. a. Illin Nikával, Kohn Samuval, Dogmanov Lázárral, Szűb Józseffel, Haász Istvánnal, Ifj. Bakó Pállal, Molnár Mátyással, Papp Andrásal, Mikalacsán Szávával, Sági Jánossal, Igaz Istvánnal, Groszár A. exával, Barcsa Ábellet, Molnár Mátyással, Hangrád Istvánnal, Kása Istvánnal, Ifj. Virágos Istvánnal és Pankotán Györgyvel városi földes bérlete iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.

Arad, 1896. évi december hó 5-én.

INSTITUTORIS KALMAN, főjegyző.

A jégvirágokról

Megnyitá a korosolyapálya.

Ezer és ezer változatban formálódnak a hának és kávéházak nagy és fényes tükör-üveg lapjára azok a kedves fantasztikus virágai a télnek, melyek mögül olyan barátságos arcoszat lehet megkritikálni és utóán jérő-kelő hölgyek legújabb divat ruháit és hajfésűjét.

A télnek legszebb és legelősebb virágai azok a jégvirágok, melyek az átlátó üvegen minden gondos és nélkül nőnek aszporán és buján. Es mégis vannak ennél a legszebb virágoknál is szebb jégvirágok, a kik ott kűnn a korosolyás-pályán suhannak véges-vegig, követve csak szemtől ezer férfi szemtől. Ezeknek a bűbajos jégvirágoknak most derül fel a napjuk, mikor egyetlen mondat-tal egy egész új világ nyílt meg számukra. Az az egyetlen mondat igen is az, a mit az utca falán függő fatábláról betűszóval ki, hogy: Az

sok apró vidéki városból van tel-tul összetekolva, anélkül, hogy egybe is lenne forrasztva. Ambar, nem lehetetlen, hogy ebben a tekintetben Páris sem különb nálunknál.

Szezonunknak tagadhatlanul legkedvesebb része lesz az, a melyet kinn fogunk tölteni a jégen, a főváros különböző pályáin. Annyira ugyan még nem vittük, hogy benn a városban legyen egy jégpályánk, a mi pedig eléggé nevetésges dolog. Mert azok az emberek, akiknek heti szükségük, nélkülözhetlen edzésük a korosolyás, legtöbbnyire nagyon el vannak fogtalva, és nem tölthetnek sok időt azzal, hogy ki és bejárjanak a város területén kívül fekvő pályákra. Ha a kereskedő, dolgos polgár, ügyvéd, orvos vagy akárki is egy két órát szakíthat naponta egy kis testedzésre, azt nem töltheti a lovasúton, a mig kimászik a ligetbe s onnan vissza, vagy éppen a budai hegyek közé. Így hát egyáltalán nem jut hozzá, csak vásárnap, a mi pedig a tudó fölfrissítéséhez, a sok állástól meggémberedett tagok kinyújtásához rendkívül kevés.

De hiába, a mi élnetetlen tökéseink közül egyben sem akad eléggé vállalkozó szellem arra, hogy megismérné, kitalálna a közönség valódi szükségletét, s abból csinálna magának szép hasznót és a közönségnek jelentékeny szolgálatot.

Nálunk mindennek ugyszólván államilag, vagy legalább is egyileg kell mennie, azért

aradi korosolyásó egylet jég pályája nyitva van.

Tegnap délután már be volt népesülve a korosolya pálya nagy, sima és sikamos lapja is — a finom, fényes asztal-sünek ezer és ezer ívet rajzoltak le rája furcsa összevisszaságba.

Az a bizonyos a—b vonal most már meghosszabbul és a Forray utca sarkától nem a Hungária-kávéházig hanem egészen a jégorszáig tart, s mind inkább hangzik fel rajta a korosolya-csörömpölés, sőt néha egy egy jégvicsos is. Egyet már tegnap hallottam a régiebb fajtájukból. Mikor est a vicacsat mondják, rendszeren két kissasszony és egy gavallér megy együtt, ki a korosolyákat is csipeli. A gavallérnak aszutan szemközt jön a barátja és kéri tőle:

— Hová megy?

Felcsalogos kérdés mert ugy is látja, hanem kérdéseni kell, mert más különben a gavallér ur nem mondhatja rá:

— Nem megyek én, hanem visszek, visszek a jégra.

Kicsit nevetni szokás ilyenkor és aszutan tovább csörömpölnek a korosolyákkal a betagyott tö felé.

Tedeschi Viktor pedig folyton mosolyogva jár az utcsán. Hja neki könnyű, ő most már még kedvesebb a hölgyek előtt mert a korosolyásó egyesület jégpályája nyitva van.

Tedeschi Vicinek ebben ugyan éppen anyyi az érdeme, mint annak, ki elolvasván est a esikelyt, elstudja még est az egy szót is olvasni:

MYSKA.

IDŐJÁRÁS.

Léghőmérséklet: reggel 7 órakor 766.5 milliméter. délután 2 órakor 768.8 milliméter. Hőmérséklet: reggel 7 órakor 0° — 12.8, délután 2 órakor 0° — 4.2. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor K. 2. délután 2 órakor K. 2. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután többnyire borult. Csapadék az előző 24 órában: 0 milliméter.

A nagyhalmagy-brádi vasutvonal megnyitása.

— Saját tudósítónktól —

Nagy ünnepélyességgel és az érdeklődő közönség élénk részvétele mellett nyitotta meg ma az Arad-Osanaadi vasut igazgatósága az újon épült nagyhalmagy-brádi utszakaszt.

Tizenkét fokos hidegben szedkőzött össze az aradi társaság a reá várakozó külön vonaton, mely a 7 óra 12 perestre kitért időben pontosan megindult. A meghívottak azon aradi tagjait kiket az idő szigora visszatartott, bőven helyettesítette azok száma kik Brádig az egyes állomásokon beszállottak, ugy hogy mire a háromszintű lobogókkal gazdagon felékesített díszvonat Brádra beérkezett, egészen megtelt az az ünnepélyen részt vevő vendégekkel.

a nagyközönség a hatalmas, gazdag korosolyásó-egylettől várja a kezdeményezést. Azt ugyan várhatja, hisz az a legnagyobb nyársopolgár valamennyi közt! Nagyon valószínű, hogy az idén is csinál valami jelesreze hiába valósgat, mely tömérdek pénzbe kerül és százával idézi elő a többé kevésbé veszedelmes meghűléseket, tüdőgyuladásokat, aztán abból a kevés vasárnapunkból is elvesz egy letrét a mákorosolyások és versenyök számára, — a betegségek az ilyen természetű látványosságok alatt is szépen szoktak szaporodni — asztan punkium. Szóval ez a kiűnd, egészséget adó sport gyakorlására irányuló hatalmas egyesület legalább annyi bajt tud csinálni, a mennyi jót; ellenben egy városi kis pályát csinálni azoknak, a kik nem utazhatnak mindennap a ligetbe, arra ez az egylet bizony nem képes. (Mert a brilliáns földalatti vasut a lakosságnak csak egy részére tette hozzáférhetőbbé a ligetet, a többi most is háromnegyed órányira esik tőle, a mi naponta másfélórányi idővesztésesség. Es milyen ritka az olyan időmilliomos, a kinek naponta annyi elvesztegetni való ideje van!)

Egyeszoval, a midta pillinkel a hó és megindult az évad, pletykáink is sürűen. De azért sőt talán éppen azért, nagyon jól esik a pletyka minden gyarló embernek, a mint a példa ékesen bizonyítja.

Alig ért ki a vonat Aradról, megkezdődött a bőven felszoigált villás reggeli s a vendékek kedélyes mulatosását csak az az élénk érdeklődés szakította félbe melyre a Nagyhalmagytól kezdődő utszakasznak tálen is győnyörű s a legtöbbek által még nem látott vidéke hivta föl az utasok figyelmét.

Az alváozai fürdőt elhagyva Körösbányára ért a vonat, hol az intelligens lakosság a föld népének sűrű sorával, keveredve eljenzésekkel fogadta. Itt rövid megállás és az állomás megtekintése után tovább robogott a vonat, maga után hagyva a más lázadás idejéből híressé lett orvosi templomot s az óriási tölgyet, melynek aljában Jank Avram, a „havasok királya“ van eltemetve.

Brádra érkeve óriási néptömeg fogadta zeneszó mellett az érkező vendégeket és Hunyadmegyének Körösbánya és Brád járási nevében Krausz Olivér járási szolgabíró üdvözölte az Arad-Osanaadi vasut társulat igazgatóságát, megköszönve azon erélyt és gyorsaságot, melylyel az egész vidékre áldáshozó vasutvonalat kiépítet. A társulat nevében Vásárhelyi Béla vezérigazgató köszönte meg a szónok üdvözlését. Biztosította a brádi és körösbányai járás közönségét, hogy a társulat 20 év óta foglalkozott azon tervvel, hogy Hunyadmegyének ezen szép és kulturális tekintetben is annyira fejlődéskepes vidékét a vasut által az országos forgalomnak megnyissa. Meg van győződve — ugymond — hogy a kiépített vasut az egész vidéknek nagy javára lesz és kívánja, hogy a várható föllendülés áldásában mentül hamarabb és teljesebb mértékben részeshőjön hazánk e szép földje és annak lelkes és hussfies lakossága.

Az élénk éljenzéssel fogadott beszéd után a vendég sereg a brádi új vendéglő három termében terített asztalok körül helyezkedtek el, hogy részt vegyen a társulat által számára rendezett banketten.

Itt körbevetve legyen megemlítve azon nevezetes és praktikus újítás, hogy az állomás helyen épült díszes és nagyszabású vendéglőt a társulat építette és az épület az összes felszerelése és berendezéseivel együtt a vasut társulat tulajdonát képezi.

A gazdag lakoma menüje következő volt:

- Udvári sör, Cognac, Shery.
- Barna hús fogyasztás, Tok tartományi mártással.
- Magyarádi.
- Hachée, angol vesepecsenye körözve.
- Ménosi vörö, Hubert-Tryple sör.
- Pulyka, gyümölcs és salátával, tészták, Parisi, gyümölcs, sajt, kávé.
- Curacao.

A lakomán részt vett vendégek névsorát következőkben adjuk:

- Atsél Péter, Major Miklós (Makó), Purgly János, Lovag Schöller Fülöp (Bécs), Urbán Iván, Vásárhelyi Béla, Heinrich Sándor, Vásárhelyi János, Szathmáry Gyula, Baczó Frigyes, Cseresnyés János (Makó), Dr. Bán Zeigmond (Makó), Bányó Szentkereszty György (Déva), Márk Károly, Décsy Lajos, Gyulányi Rezső, Kositzky János, Farkas Ernő, Rámor Lajos, Remenyik László, Zielinszky Szilárd (Brád), Lacsy Pál (Brád), Boros Vida, Pálffy József, Lendvay Sándor, Hegedüs László, Sármezey Endre, Vas Gusztáv, Szathmáry János, Medveczky Endre, Szathmáry Mihály, Kovács Jakab, Zinner Béla, Gellényi Ernő, Sándor Ede, Kádás Antal, Kotz József, Furdós Béla, Halász Kázmér, Kövér Lajos, Zborovszky Pál, Kovordányi János (Brád), Fekete János (Gurahoncz), Németh Zsiga (Gurahoncz), Báni János, Halász Jenő (Makó), Koronkay Ferencz, Schor Lajos, Majer Ottó, Vincze Endre, Rónay Ernő (Kis Zombor), Ney Ferencz (Budapest), báró Bohus László, Vadász Ambrus (Borosjend), dr. Czakó László (Borosjend), báró Soymossy Lajos (Borosjend), dr. Boros Béla (Borosjend), Molnár Imre (Buttyin), Jahn Vilmos (Borossebes), Boross Ferencz (Borossebes), Rázel István (Borossebes), Molnár Imréné (Buttyin), Molnár kissasszony (Buttyin), Seres Ferencz (Buttyin), Czakó László (Buttyin), Boros Lajos (Gurahoncz), Rényi Miklósné (Gurahoncz), Kotz Józsefné (Gurahoncz) Bubl Mariska (Gurahoncz), Csukay Gyula (N.-Halmagy), Frits La-

jos (N.-Halmagy), dr. Weisz Armin (N.-Halmagy), Nemes Zoltán (N.-Halmagy), Pankl József (Brád), Brádi Albert (Brád), Mikelyes Károly (Brád), László Farkas (Körösbánya), Zomor Antal (Körösbánya), Brádi Atilla (Körösbánya), Nagy János (Körösbánya), Nagy Kálmán (Körösbánya), Kontz Domokos (Körösbánya), Krézner Bonifác (Körösbánya), Lendvai Márk (Körösbánya), Strausz Antal (Körösbánya), Darvas János (Körösbánya), Nábráczky Gyula (Körösbánya), Krasznay Olivér (Brád), Pankl Vilmos (Brád), Köller Pál (Brád), Menking Frigyes (Brád), Kis Károly (Brád), Krasznay Béla (Brád), Szabó Lajos (Brád), Szida Mihály (Brád), Papp Károly (Brád), Demján Vazul (Brád), Báró Györfy Árpád (Brád), Kapcza Gyula (Brád), Telegdi Ráth Gusztáv (Brád).

A pecsenye felszolgálása előtt felszólt Vásárhelyi Béla vezérigazgató és elítette a magyarok koronás királyát, kinek bölcs és áldásos uralkodása alatt vált lehetővé a brádi vasut kiépítése, mely bár csak egy rövid szakasz, de Brád vidékére ép oly fontos, mint másutt akár mily első rendű vasut. Elteti a magyar királyt, felsőges nejét és az egész királyi családot.

A pohárköszöntőre felsugott éljenzés elhangzása után báró Györfy Árpád brádi birtokos szólalt fel és Brád lakossága nevében fejezte ki őszinte szívből jövő köszönetét a vasutársulat igazgatóságának, hogy a kulturális haladás feltételét képező vasutat a vidékig elhozza.

Majd Szentkereszt György hunyadmegyei főispán köszöntötte föl a vasut igazgatóságot mint házigazda. Ossintén bevalja, hogy Hunyadmegye nem támogatta ezt a vasutat úgy amint megérdemelte volna. Ennek egyik oka, hogy a megye adóalapja szegény, más részt a két járás, melyet a vasut érint, csak nem rég csatoltatott a megyéhez és félt volt, hogy a két járás esetleg nem csak társadalmilag de közgazdaságilag is elvonatnék Hunyadmegyétől. Mindazonáltal biztosítja az igazgatóságot, hogy Hunyadmegye méltányolja azon áldozatokat, melyekkel a társulat a megye ezen vidékének tagadhatlanul nagy javára szolgáló vasutat megépítette, mely vasut most a két szomszédos, mondhatni testvér megye között új kapcsolatot is teremt és kívánja hogy az isten a vasut társulat elnökét igazgatóságát és a vállalat minden tényezőjét sokáig éltesse.

Azt a Péter szóló után, megemlékezésén Boros Béni korán elhalt igazgatójáról a vasutnak ki kezdettől fogva szívvel lélekkel a vasutért élt, és minden törekvését hazafias szellem irányították. Majd Hegedűs László főmérnököt is üdvözlö, kinek szintén nagy része van az elért sikerben. Végül azon reményének ad kifejezést, hogy az utban álló Vulkán hegyen áttörve a vasut a közönség vállvetett buzgalma és áldozatkészségével tovább is fog épülni.

Dr. Weisz Armin nagyhalmagyai orvos verses felköszöntőt mondva, szintén megemlékezett az elhalt igazgatóról, majd elítette Vásárhelyi Béla vezérigazgatót mint az ünnep díszét, mellette ékes rigmusokban, mely sokszor sajnos derűtlenséget és éljenzéseket idézett föl, elítette Hegedűs László, Sárosy Endre főmérnököt mint vezéreket, továbbá Govordányi és Zborovszki mérnököt, kik az építést vezették; végül Arad- és Hunyadmegyét, melyek közönsége szintén hozzájárult ahhoz, hogy a vasut eljött Brádra, mely áldást hoz sok családra.

Szathmáry Gyula alispán kézzelfoghatólag látja az ünnep jelentőségét dokumentálva azzal, hogy Hunyadmegye főispánja is jelen van azon. A főispán jasszal, hogy az új összeköttetés hátrányaira is utalt, kimutatta, hogy igaz magyar ember. De biztosítja a főispánt és egész Hunyadmegye közönségét, hogy Aradmegye az új kapcsolatot csak

arra fogja felhasználni, hogy a barátságos egyetértést ápolja és csak is a hazafias közérdektől törekvésben fog vele versenyre kelni. Ezen biztosítása mellett emeli poharát báró Szentkereszt György hunyadmegyei főispánra.

Hegedűs László vonatkozással Atzél Péter felköszöntőjére megemlékezik Boros Béni volt igazgatóról, ki szellemi tervezője volt a vasutnak, míg ő és társai a nagyszabású konzepczióknak csak végrehajtói. A megépített vasut a feltárt vidék lakosságát a kulturához vezette, és kívánja hogy ennek áldásait mentül hamarabb élvezze. De kiváló része volt a siker előidézésében az érintett vidék közönségének és élükön László Farkas és Krasznay Olivér főbíróknak kiknek egészségére üríti poharát.

Báró Szentkereszt György magyarul kezdett köszöntőjét a jelenlevő német vendégekre való tekintetből németül folytatja, és elíteti köztük lovag Schöller Fülöp igazgatót mint ama tökéletes képviselőjét, melyek nélkül közhasznú intézményeket hasonló arányban létesíteni nem lehet.

Hegedűs László újabb felköszöntőjére melyben elíteti Márk tiszteletét, Décsy főfelügyelő és a Máv. többi főhivatalnokait. Márk tiszteletét válaszolt, kiemelve az újon épült vasutnak a Máv-ra nézve is fontos jelentőségét.

Oseresnyés János makói város kapitány Arad megyére mondott felköszöntőjét Szathmáry Gyula alispán viszonosta. Utal a két megye kölcsönös érintkezésének bensőségére, és poharát emelte a szomszéd Osánád vármegye jólété és boldogulására.

Azután felköszöntőt mondtak még Krasznay Olivér brádi főbíró Arad megyére és annak főispánjára Fábrián Lászlóra, Rácz István Arad megye alispánjára, Szathmáry Gyulára, László Farkas körösbányai főbíró a vasutat építő mérnöki karra, Govordányi mérnök a járások bírójára, Rácz a nagyhalmagyai főbíróra Oskayra, az utóbbi Arad megye távollévő főispánjára; Darvas János, Körösbánya polgármestere Arad és Hunyadmegye körjegyzőire; Oseresnyés János város kapitány Purgly János társulati igazgatóra és Vásárhelyi Béla ismételtén az Allamvasutak jelen volt képviselőire.

Feltűnést keltett Demján János brádi gör. kel. esperes plébános, ki magyarul kezdett és román nyelven folytatott felköszöntőjében a különböző ajku honpolgárok békés egyetértését hangsúlyozta. A hazafias szellemű beszédre Szathmáry Gyula alispán válaszolt kiemelve, hogy más ajku és vallásu honfitársaink csak úgy remélhetik érdekeik tiszteletben tartását, ha ők is mások jogait tisztelik. Örömmel és megelégedéssel hallgatta ő az előtte szóló szavakat, melyek hasonló nézeteket hangostatnak. Kívánja hogy e szavak ne maradjanak a négy fal között, hanem hangozzanak szét az országban, mert azoknak kellő méltatásával meg fog szünni a nemzeti kérdés.

A következő szónok szavait Vas Gusztáv forgalmi felügyelő szakította félbe azzal a jelentéssel, hogy a vonat 5 percz múlva indul. Es ezzel véget ért a rendkívül kedélyes lakoma, melynek kedvét a brádi jeles osigánybando játéka is emelte.

A vendégeknek azomban csak egy része tért vissza a külön vonattal Aradra, a fiatalabbja és „szébbike” ott maradt Brádon, hogy táncosul füzereve folytassa a rendkívül sikerült mulatságot, melyben az Arad-Osánádi egyesült vasutak igazgatóságának pazar bőkezűsége és mindenre kiterjedő figyelme a megnyitó alkalmából vendégeit részeltette.

Az aradi szerb plébánia.

— Egy nehezményezett kinevezés. —

Az új szerb h. plébánosról megemlékezünk tegnap. Nem szeretünk foglalkozni az aradi szerb egyházközség eléggé ismert állat viszonyaival, megteszi azt az illetékes temesvári gör. kel. szerb egyházmegyei hatóság, de ez alkalomból nem hallgathatjuk el, hogy szerb polgártársaink ezen autonóm hatósága nem bír a rendeltetéséhez és feladatához szükséges tekintéllyel, rendeletei nem tiszteltetnek a kellő engedelmességgel, minden csekélységgért kénytelen a politikai hatóságokhoz kark hatalomért folyamodni, hogy rendeleteinek érvényt szerezzen, a miből helyesen csak azt következtethetjük, hogy a temesvári gör. kel. szerb egyházmegyei hatóság saját hatáskörében az eléje terjesztett ügyek elintézésénél nem tartja elegendő szigorúan szemel előtt sem hazai tétetes törvényeinket a az azokat pótló legmagasabb királyi leiratokat, sem pedig a szokás által szentesített gyakorlatot, hanem inkább vezeteti magát egyes befolyásosabb embereinek rokon, avagy ellenszereve által.

Nem minden megütközés nélkül kellett meggyőződünk arról, hogy a temesvári gör. kel. szerb egyház megyei hatóságnak városunk tanácsához intézet hivatalos megkeresése k. 661/188 1896 sz. a. a valóságtól eltérő tényeket is foglal magában. A most idézett megkeresés tartalmához híven mondtuk, hogy a temesvári püspök Novákóvi János eddigi nagyikindai gör. kel. szerb plébánost aradi esperes-plébános adminisztrátorra nevezte ki, Novákóvi János, a ki csak nagyikindai rendszerezett segédplébános, az aradi esperesi kerület esperes-plébános adminisztrátorává kinevezetett ugyan még 1898-ban, de ez a kinevezés egy akkoriban, mint most is visszavontatást szült, mert szabály az, hogy a megüresedett esperes-plébános állásra ugyanannak az esperesi kerületnek plébánosai közül választatik meg az ideiglenes esperes helyettes, adminisztrator, nem pedig más idegen kerületből s még kevésbé egy rendszerezett segédplébános, mint a minő. Novákóvi, ami által a temesvári gör. kel. szerb egyházmegyei hatóság az aradi esperesi kerület 23 egyházközségében élő plébánosoknak jogtalan, érdemtelen mellőztetést hozott.

Amint értesülünk, Novákóvi mint már régóta kinevezett és működő aradi kerületi esperes plébánosi adminisztrator kinevezetett most az aradi gör. kel. szerb parochia adminisztratorává is, Vidák István helyébe mert így kívánta, est az aradi gör. kel. szerb egyházközség élére kinevezett ideiglenes igazgató választmány és elnökének (nem az egyházközségnek) érteke.

Ezen ideiglenes igazgató választmány és elnökének kinevezése által megsértette a temesvári gör. kel. szerb egyházmegyei hatóság a felségjogokat önhatalmulag felfüggesztve az apostoli királyi Felség által adományozott egyházi autonómiát az aradi görög keleti szerb egyházközségekkel szemben.

Az aradi gör. kel. szerb egyház községben undorig meő marakodás és kölcsönös vadaszkodás azok között, a kik az egyházközség ügyeibe bármiként befolytak, már aggályossá és lehetetlenné tette a bensőbb érintkezést szerb polgártársaink társaságában.

Még van az a kis remény, hogy a folyton menesztett Vidák István a ki a felettes ugyancsak a temesvári gör. kel. szerb egyházmegyei hatóság által kinevezetett aradi h. plébánosnak, az aradi esperesi-plébánosi állás betöltéséig hazafias kötelességének fogja ismerni, hogy eltávolításához a maga részéről ne járuljon hozzá, mert eddigi korrekt magatartása képesíteni látszik őt arra, hogy úgy itt bent az egyház községben, mint jott kint Temesvárott érvényesítse úgy a reabizott egyházközségnek, mint egyháznak valódi érdekeit.

IDŐJOSLÁS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Deczember 6. —

[Hőemelkedés. — Boros. — Nyugaton csapadék.]

HIREK.

Arad, december 6.

Vonatok indulása

ARADRÓL:	
Budapestre gyv. reg.	8.18
sv. de.	11.30
tv. du.	8.58
sv. este	9.35
Csabára (péntek) de.	12.—
Szolnokra vv. reg.	5.10
Tóváros sv. reg.	6.30
sv. du.	4.30
gyv. este	7.02
Soborszra vv. du.	2.30
Temesvárra sv. reg.	6.20
sv. de.	11.35
vv. du.	5.—
Szegedre sv. reg.	4.45
sv. de.	3.46
vv. du.	4.10
Brádra sv. reg.	6.39
vv. de.	11.55
sv. du.	4.50
Kétegyháziig du.	2.22

Vonatok érkezése

ARADRA:	
Budapestről sv. reg.	6.05
sv. du.	8.55
gyv. este	6.52
Csabáról (péntek) reg.	7.—
Szolnokról tv. reg.	9.10
sv. este	8.47
Tóváros vv. reg.	6.54
gyv. reg.	8.08
tv. de.	10.50
sv. este	8.55
Radnáról tv. du.	8.12
Temesvárról vv. de.	10.48
sv. du.	5.44
sv. este	10.55
Szegedről sv. de.	8.38
sv. este	6.42
sv. éjjel	10.25
Brádról sv. de.	8.08
vv. de.	11.05
sv. este	6.25
Kétegyháztól de.	12.50

December 6. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Advent 2. vasárnap. — Protestáns naptár: Advent 2. vasárnap. — Isaelita naptár: Tebeth, Roschodes. — Görög-keleti naptár (november 24.): Katalin. — A nap kél 7 óra 35 perceskor, nyugszik 4 óra 7 perceskor. — A hold kél 10 óra 7 perceskor, nyugszik 5 óra 55 perceskor.

December 7. Hétfő. Róm. kath. naptár: Ambrus. — Protestáns naptár: Ambrus. — Görög-keleti naptár (november 25.): Kelmén. — A nap kél 7 óra 36 perceskor, nyugszik 4 óra 7 perceskor. — A hold kél 10 óra 49 perceskor, nyugszik 7 óra 15 perceskor.

December 7. Az aradi fiatalság batyu-bálja (Iparosház.)

December 8. Az aradi gazdasági egyesület ülése délelőtt 10 órakor (Kereskedelmi kamara.)

December 9. Aradváros községi ülés délután 4 órakor.

December 31. A „Szárnyaskerek” dalkör Sylvester-estélye (Kohér Köroszt.)

Szabadságharosi emléktárgyak országos mezemza (színházpülete II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kélessy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 2—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári lakola, földszint.

— Személyi hírek. Desseffy Sándor cesenádi megyés püspök tegnap Makra érkezett, ma pedig Budapestre megy, a hol Erdély igazságügyi miniszter leányának esketését fogja végzesni. — Deschán Achill temesmegyei alispán és Pálffy Viktor szegedvárosi tanácsnok tegnap Aradon időstek.

— A király szent-pétervári útja. Mint Bécsből táviratozzák, Lichtenstein hercege pétervári osztrák-magyar nagykövet Pétervárra utazott. Megérkezése után Siskin miniszterhez ment s előterjesztette neki királyunk utazási programját. Az utazásban, a mely április végén vagy május elején fog megtörténni, Goluchovskij gróf külügy-miniszter fogja kísérni s Felsőcséreg. A pétervári utazást megelőzőleg, február közepén Cap-St.-Martina utazik a király, a hol Faure elnökkel fog találkozni. Ennek a találkozásnak, tekintve az ezt követő pétervári utazást, politikai jelentősége is van.

— Hieronymi Károly valóságos belső titkos tanácsos, országgyűlési képviselő, tegnap a reggeli gyorsvonattal visszautazott a fővárosba. Elutazásakor csak Salacs Gyula kir. tanácsos, polgármester és Véghe Aurel kir. tanácsos, a szabadelvű párt elnöke kísérte ki a pályaudvarra a képviselőt, a ki, mint irtuk, előző este azon udvarias óhaját fejezte ki, hogy a kemény hidegre való tekintetből ne kísérjék ki testületileg bucsuvétel végett. Hieronymi elintázásakor még egyszer és ismételtén megköszönte a szíves fogadtatást és vendéglátást s megígérte, hogy ha csak ideje engedi, nemsokára újból lejön Aradra, melyet derék polgárságával együtt annyira megszeretett.

— Az aradi főszolgabíró bucsuja. Ortutay Gyula a jászahelyi kerület országgyűlési képviselője tegnap adta be lemondását Aradmegye törvényhatóságánál viselt főszolgabírói állásáról. A Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispánhoz intézett lemondó levél, melyben Ortutay Gyula tizenkilenc évi páratlanul odaadó és hosszúságos szolgálata után meleg hangon bucsút

mond a megyei közigazgatás vezetőjének és a megye törvényhatósági bizottságának, szó szerinti szövegében a következő:

Nagyságos Alispán Ur!

Országgyűlési képviselővé történt megválasztásom folytán Aradvármegye aradi járásában viselt főszolgabírói állásomról — nyugdíjigényemnek fenntartásával — lemondásomat jelentem be.

Mély tisztelettel kérem Nagyságos alispán urat, miszerint ezen lemondásomat elfogadri, erről végzésileg értesíteni és a főszolgabírói hivatal átadása és átvétele iránt intézkedni sziveskedjék.

Midőn a változott viszonyok folytán 19 évi szolgálat után vármegyém tisztviselői karából kilépek, engedje meg Nagyságod, hogy kiváló tiszteletem és határtalan nagyrabecsülésém kifejezése mellett, soha el nem múló öszinte, mély hálátmat nyilvánítsam Nagyságodnak és a vármegye nagyérdemű közönségének azon kegyes jóindulatért, melylyel engem annyira időn át támogatni kegyesen méltóztattak és engedjék meg, hogy úgy is mint a törvényhatósági bizottság egyik szerény tagja szolgálataimat a jövőben is szeretett vármegyém javának előmozdítására — bár csekély tehetséggel, de törhetetlen hűséggel és jóakarattal — felajánljam.

Nagyságos alispán urnak

alázatos szolgálója:

Ortutay Gyula s. k.
aradi jár. főszolgabíró.

Ortutay Gyula távozása nagy és egyhamar szinte pótolhatatlan vesztesége a megye közigazgatásának. Kiváló szakképzettsége, alkuvást nem ismerő lelkiismeretessége és kristály tiszta jelleme oly előkelő helyet biztosított számára Aradmegye tisztviselői karában, hogy most midőn pályatársai szeretetétől és a megye egész közönségének osztatlan tiszteletétől kísérve elhagyni készül eddigi viselt állását, alig tudunk e lemondás elmaradhatatlan következménye elé aggodalom nélkül nézni: vajjon ki fogja ezt a minta tisztviselőt pótolni? Ugy pótolni, hogy igazságérzetben, törvénytiszteletben, lelkiismeretességben és jellemben méltó utódja legyen? Ortutay Gyula önzetlen és hű szolgálatait igen sokáig nehezen fogja nélkülözni Aradvármegye közigazgatása. Vigasztaló csupán az, hogy talán nem is fogja egészen nélkülözni. O maga igéri, hogy mint a törvényhatósági bizottság tagja szolgálatait a jövőben is „szeretett vármegyéje javának előmozdítására” fogja fordítani „törhetetlen hűséggel és jóakarattal.” Nagy megnyugvásunkat találjuk ebben a szép ígértetben, mely teljesen méltó Ortutay Gyula nemes jelleméhez. Hogy úgy is lesz, miként mondja, semmi kétségünk benne, ha egyszer Ortutay Gyula ígérte.

— A város villamvilágítása. A villamvilágítás ügyében beadott ajánlat tárgyalására összeült bizottság Varjassay Lajos gazdasági tanácsos elnöklété alatt beható megbeszélés után az ajánlatot kiadta a mérnöki hivatalnak, azon csélből, hogy tegyen jelentést miszerint hány izzó, illetve ivlámpa volna felállítandó és hogy ezeknek a világítás a közlejt világítással szemben mennyibe kerül? Az ajánlat azon részére nézve, hogy a gáz világítással ellátott utozákban is alkalmaztassanak villamlámpák, a bizottság érdemlegesen csak akkor határoz, ha a mérnöki hivatal jelentése alapján — tekintettel a gázgyárnak évente fizetendő meghatározott gázfog yasztási összegre, — ki nem tűnik, hogy szálta a város tulterhelhetése eszközöltetnék.

— Zajlik a Maros. A hirtelen beállott, de tartós fagy következtében a Tiszán megindult a jégzajlás. Szegednél a vasuti hid fölé már részben megállt a jég s ha a hideg tovább tart, mielőbb beáll a folyó. A Maroson is megindult a jégzajlás. A jég, mint értesülünk, Gyulafehérvárnál indult meg s azóta

egyre szajlik. A jégtáblák nem igen nagyok, de elég tekintélyesek arra, hogy a csolnakon való átkelést bajossá, sőt helyenkint veszedelmessé tegyék. A jégzajlás mind erősebb lesz, sőt ha az erős fagy az előző napok módjára tovább is tart, a Maros még a napokban be fog fagyni!

— A korcsolya-pálya megnyitása. Az aradi korcsolyázó egyesület városligeti jégpályáján vasárnap, folyó évi december hó 6-án délután fél 3-tól 5 óráig a 33-ik gyalogezred senekara fogjátssani. — Belépti díj nem tagoknak és nézőknek a csarnokban harmincz krajczár.

— Békésmegyei tisztviselők Aradon. Fáy Sándor dr. Békésmegye alispánja megbízta két tisztviselőjét, Csánki Jenő vármegyei aljegyzőt és Kulicsák Ferenc irattárnokot, hogy látogassák meg néhány megye alispáni hivalt és tegyék tanulmányuk tárgyává az irattári ügykezelést, hogy a másutt szerzett tapasztalatok alapján módjukban legyen a békésmegyei irattári kezelést a lehetőségig egyszerűsíteni. Békésmegye küldöttjei tegnap Aradra érkeztek s már délelőtt 10 órakor ellátogattak a megyeházára, hol az alispán és főjegyző távollétében a központi jegyzők fogadták őket kollegiális szíveséggel. A két vendég előbb az iktató, majd a közigazgatási kiadó hivatal ügykezelését szemlélte meg, azután a levéltárt kereste fel, hol Bittó (Károly) levéltárnok kalauzolása mellett déli 12 óráig tanulmányozta a levéltári kezelést. A minden irányban tapasztalt rend kellemesen lepte meg a békésieket s általános véleményük az volt az itteni ügykezelés felől, hogy a jelenlegi, korlátolt munkaerővel jobbat alig lehetne produkálni. Azt azonban ismételtén is kijelentették, hogy tanulmányutjukban sehol sem látták a tisztviselők és kezelőszemélyzet oly tulterheltségét, mint Aradmegyénél. Csánki és Kulicsák ma reggelig maradnak Aradon s innen Temesvárra utaznak.

— Az államtisztviselők vasuti igazolványa. Az államtisztviselők tudvalevőleg fényképes igazolványt válthattak két forintnyi díjért, amelylyel féláru jeggyel utazhatnak. A kereskedelmi miniszter tekintettel arra, hogy a vasutnál az új jegyek kiállítása roppant sok dolgot ad, megengedte, hogy a régi jegyek érvényesek legyenek, ha a két forint illeték beküldése mellett a régi jegy lebélyegzéseért az illeték a hó 31-ig hatóságuk utján folyamodnak.

— Közös hadseregbeli tisztok áthelyezése. A honvédelmi miniszter jelentést terjesztett a képviselőházhoz a mult évi november elsejétől ez évi október végéig a közös hadseregből a magyar honvédség tényleges állományába történt tiszt áthelyezésekről. E jelentés szerint a megjelölt egy évi időszak alatt harmincz gyalogsági és tíz lovassági, összesen tehát negyven áthelyezés történt. Áthelyezett pedig rangfokozat szerint a honvédséghez: öt vezérőrnagy, két ezredes, öt alezredes, tizenegy százados és ugyanannyi főhadnagy. Az áthelyezett gyalogsági alezredek egyikét időközben ismét visszahelyezték a közös hadsereghez.

— Szegény tanulók öröme. Az aradi polgári iskola nagy termében tegnap délután 3 órakor 250 árva és szegény gyermek gyűlt össze, hogy az ideitől kegyetlensége ellen jó meleg téli ruhát és lábbelit kapjon. Az áldást az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület osztotta ki. Ezen egyesület már évek óta gyakorolja a jótékonyt: a legnagyobb mértékben. A nagy teremben jóval 3 óra előtt sok gyermekbarát gyűlt össze. — Három órakor Kovács Vincze az egyesület titkára bevettette azt a 250 fázó kis arvát, kiknek didergő testét a szeretet jó meleg ruhával betakarta. Midőn körbe állottak a kicsinyek, Kovács Vincze beszédet intézett hozzájuk, majd egy szép imát mondott, kérve az Isten áldását

mindazokra, kik az elhagyottakat szeretettel magukhoz fölemelik. Ezután megkezdődött a kiosztás. Volt öröm, boldogság. A kiosztásnál ott voltak: Hausz Károlyné, Robitsék Agostonné, Hermann Gyuláné, Halmay Andorné, báró Bánhidy Antalné, Sallai Béláné, Marinkovics Péterné, Czailer Gizella, Jánssky Piroška, Millig József, Sallai Béla, Kiss Ferencz, Bauer Gyuláné, Steinitzer Lujza stb. A leányruhák elkészítéséért Steinitzer Lujza női ipariskolai igazgatónőt illeti a dícséret és elismerés. — A fiúk ruháit Schaffer Henrik aradi férfinak szállította a bizottság legnagyobb meglepésére.

— A mácsai pap. Bráza a György mácsai gör. kel. román papról azt írták a lapok, hogy lelkes állásától lefüggesztették és fegyelmi eljárást indítottak ellene. Bráza ur egy hozsánk intezett — különben igen vérmesen megirt — levelében ezélatos változásoknak jelenti ki e róla terjesztett híreket és kér, adjuk tudtul mindenkinek, hogy őt Mácsán „szerelem és tisztelet környékezi.” A többi azonban, mit velünk elmondani akar, mondja el valamelyik más újság nyílterében.

— A beszéd elvetnéma. Sokan sajnálták azt a szegény, javakorabeli embert, ki házról házra járva, éteit, ruhát a egyéb alamisenét kunyorált jásziv emberektől. Beszélni nem tudott, így hát írásban adhatta csak elő keserű könyhullatások között a panaszát és kérelmét, főleg a vasutasok körében, kiket kinttőlgy gyakran látogatott meg. Volt neki egy kis könyve, abba vezette be hűségösen azokat a kérelmeket, mikkor itt is, ott is előállott. A napokban Aradra került s mivel minden foglalkozás nélkül csavargott a városban, a rendőrség igazolására hívta fel. — Ez törte a nyakát, mert iratok hiányában a kihágási bíró elé került, ki addig-addig forgatta az ípét, míg egyszer csak megszólalt a süketnéma hamisítatlan emberi hangon. Így sült ki aztán a turpissága, melylyel annyi embert, de főleg anyi vasutast ugratott be. A neve: Nyári Antal; beregszászi születésű, foglalkozására nézve csavargó, kit a kihágási bíró rövidesen haza toloncoztat szülővárosába. Az Aradra jövetelét pedig egy időre tilalom alá helyezi.

— Le a női kalapokkal. A férfiak rendelet nélkül is levezik kalapjukat a színházban; a hölgyeket azonban csak lassankint bírják kényszeríteni erre. Brüsszelben most a városi képviselő egy szavazat híján egyhangulag mondta ki, hogy a színházakban a földszinti helyeken a nők nem tarthatják fenn a kalapjukat. A dalosarnokokra és a csirkuszokra nem terjedt ki ez a tilalom.

— Tiltakozás a milléniumi kitüntetések ellen. A temesvári kereskedelmi és iparkamara, mint tudósítónk írja tegnapi ülésén tiltakozott a kiállítási kitüntetések igazságtalansága ellen. Azt hangostatták, hogy a kitüntetések szembeszökően kedveznek egyeseknek, ellenben mellőzik egészen a kisiparosokat. A kitüntetések kihirdetése elkésett, mi által a kiállító elostek az általuk hozott áldozatukért remélt egyetlen előnytől is. Ezt pedig már nem lehet jóvátenni, ezt nem menheti semmi.

— Eltűnt menyasszony. Soly mos községből romantikus eseményről ad hírt tudósítónk. Szudrics János ottani földműves leányát, Minkát, a kit akarata ellenére akartak kényszeríteni a gazdag Bán Jánoshoz, az esküvő előtti éjjelen ellopták. A megrémült szülőket megkötötték és lövéssel fenyegették, ha mozdulni mernék. A leányt aztán éjtéli időben koosira tették a rablók és elvagtattak vele. A csendőrség másnap reggel megindította a nyomozást. A gyanu a kikosarasztó Kodi Illést terheli, a ki szegényében pár hét előtt elkötözött a faluból.

— A gőzgépezők és kazánfűtők aradi vizsgáló bizottságánál a folyó évi december havi vizsgálatok folyó hó 12-iki szombat napján fognak megtartatni. Jelentkezni lehet december 11-én déli 12 óráig az aradi magyar kir. államépítészeti hivatalnál Deák-Ferenos utca 30. sz. II. emelet.

— Erdélyi Kálmán bucsuhangversenye. Erdélyi Kálmán az ő anyjára híres és népszerű szegedi zenekarával több estén át ját-

szik már Aradon a „Fehér kereszt” pompás téli kertjében a minden este nagy közönség tapsol kiváló játékanak. Ma este utoljára játszik a mondott helyen. A jó zene kedvelőit figyelmeztetjük, hogy a kitűnő zenekar játékát meghallgatni el ne mulasszák.

— Új tanoncziskola a megyében. A megye egyik legszebben fejlődő községében, Világoson a községi népiszkolával kapcsolatban alsófoku iparos tanoncziskola létesült, mely — mint levelezőnk írja — már meg is kezdte működését. Az új iskolába eddig 44 iparos tanoncz iratkozott be.

— Brazillal virszinla. A jövő évben új szivarfajtát hoz forgalomba a „dohányjövédék”. Az új szivar neve Brazillal virszinla, ára pedig darabonként 4 krajczár lesz és az eddigi virszinlákhoz könnyebb dohánnyal készitik. A régi virszinla továbbra is forgalomban marad.

— Kisiklott vonat. Temesvári tudósítónk jelenti, hogy a sok nehézség után végre megnyitott a me sv ár b u z i á s i vonalon tegnap már komolyabb baleset történt. Medves mellett nyit pályán a vonat kettős szint3rés folytán kisiklott, s bele vágódott a szomszédos árokba. A hat utas közül egyik, Renner temesvári rendőr, aki Bakovára toloncosot szállított, egy összeszúzott ablaktáblától többrendbeli sérülést szenvedett. Csikorgó hidegben, nyit pályán kellett várniok, míg Temesvárról segélyvonatot küldtek utánuk. A pálya rongálása folytán a vonalon egyelőre beszüntettek a közlekedést.

— Katonazene. A osz. és kir. 33-ik gyalogezred zenekara ma este a Központi szálló nagytermében hangversenyt ad. válogatott műsorral. Kezdeté 8 órakor.

— [Panasz a posztra. Kacskias menyecske perdült a kapitány elé. A szeméi ragyognak, az arca tüszel s a keble magasan hullámszik.

— Mi baja, szép asszony?

— Nagy sor az tekintetes kapitány ur, Nem tudok eludni.

— Ugyan egy-e? Astán miért nem? Telén kisértetek háborgatják, vagy bossorkányok járják az ágya előtt a seprűtáncosot?

— Ha csak az volna, — sóhajtja a menyecske.

— Nagyobb a baja?

— Nagyobb.

— Hát mi?

— Háborgatnak?

— Kicsoda?

— A rendőrposzt, akibe alighanem szerelmes lettem, mert ha ő sóhajt az ablak alatt, hát én is sóhajtok odabenn.

Astán hirtelen elfordul a menyecske, hogy a kapitány ur ne lássa meg, mint pirul el még jobban az arca s mint lábbad könybe mindkét szemé, mikor reszkette, alig hallhatólag mondja:

— As Isten áldja meg tekintetes kapitány ur, tegye meg a kérésemet s állíttasson valami öregebb randórt oda...

—x— Weinberger Ferenos jönevű helybeli ékszerésznek lapunk mai számában megjelent hirdetésére e helyen is felhívjuk a közönség figyelmét.

—x— Villamos zongora az ayvárnál. A millénaris kiállításon tudvalevőleg Sternberg Armin és a testvére csás. és kir. hangszergyár kiállított többek között egy villamos zongorát, mely általános feltűnést keltett. Ő felsége is olyanyira érdeklődött a esenztelés találmány iránt, hogy, — mint értesülünk — az udvarmesteri hivatal által rendeltetett is egyet és most naponta szórakosik az egész udvar a villamos zongora mellett. Különösen attól vannak elragadtatva, hogy bármily darab a legnagyobb tökélyvel jut érvényre, és bizonyára e remek hangszer mellett fogják a karácsony estéjét vidáman töltöni.

—x— Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a régi és jó hírnévnek örvendő „Leikovits és Kary” (Budapest, Gizellatér 4. sz.) nagy selyem ruhására, hol rendkívül olcsón árúsitanak az ünnepek előtt, selyem, bársony, plüss, orimmer, csipke, szalag, divat — stb. csikket. Min-ták bérmentve küldetnek és 50 forintos rendelésnél aszp karácsonyi ajándékot mellékel fenti oség.

HYMEN.

Vertán Peter temesvári állami anyakönyvi felügyelő tegnap délelőtt 10 órakor lépett házasságra Aradon özv. Schaffner Adolfné urnó bájos leányával, Margit kisasszonnyal. A városháza tanácstermében nagyszámu előkelő közönség várta az új párt, a számukra elhelyezett székekben foglalva helyet. A polgári esketést a főispán felhatalmazása alapján Sallai Gyula kir. tanácsos polgármester

végezte a díszmagyarba öltözött Szondy Béla anyakönyvvezető segédlete mellett. Tanukul szerepeltek Deschán Achill Temes megye alispánja és Pálffy Viktor szegedvárosi tanácsnok. A polgári esketés után a minoriták templomában Csák Ozirjék dr. tartományi rendfőnök adta a párra az egyházi áldást.

GYÁSZROVAT.

† Fándrich József. Fényes katonai pompával kísérték ki tegnap délután 3 órakor a bajtársak és jó barátok Fándrich József nyugalmazott os. és kir. huszárszázados koporsóját a végső nyugalom országába. A jeles katona, ki több ütközetben tanusított bátor magaviseletéért nagyobb kitüntetésekben részesült, élte végéig megőrizte azt a főlényt melyet ifju erejével, bátor jellemével egykor kivivott magának. A temetésen egy század lovas huszár vonult ki egész díszben Toldalagi gróf százados vezénylete alatt s egy szakasz huszár gyalog Joanovits hadnagy vezénylete alatt. A tisztikar teljes díszben jelent meg a végtisztségen Spiegelfeld József br. vezérőrnagy dandár parancsnokkal, Kaffka Ignác, Mayer Guidó ezredesekkel és Buttykay Adám alezredessel az élén. A menet a teljes számban kivonult katonazene hangjai mellett iadult meg a halottnak Orcs-y-utozai lakásából a temető felé, kísérve a résztvevő közönség nagy tömegétől.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi tornaegyesület a napokban tartotta meg rendes havi gyűlését, melyben dr. Robitsék Agoston elnöklete alatt: Dr. Steinitzer Pál, Telmányi Emil, Major Rezső, Szilárd Győző, Matuzsik Márton, Kömüves József és Nagy Sándor voltak jelen. Első sorban televastatott a legutóbb tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyve, melynek tartalma ésserevével nélkül tudomásul vétetett. Tiszkar-művezető elterjesztette a főlvételre jelentkezettek névsorát, kik a következők: Dálnoki Nagy Lajos, Fischer Dezső, Schusztar Norbert, Laboda Lajos, Léczfalvi Győrbíró Zoltán, Schrodt György, Rosu Viktor, Grossmann Gyula, kik valamennyien egyhangulag fölvetettek. Kömüves József pénztárnok következőkben terjesztette elő pénztári kimutatását: maradvány október hónapról: 3185 frt 81 kr., november hónapban befolyt: 92 frt. Kiadás november hóban 78 frt 37 kr., készpénz maradvány: 3204 frt 44 kr., és pedig takarékpénztári könyvek szerint 3148 frt 37 kr. és a kézi pénztárban 56 frt 07 kr. A pénztárnok jelentése tudomásul vétetett. Egyben kimutatta a pénztárnok a hátralékot, mely szerint a hátralék az 1893. évről 20 frt, 1894-ről 54 frt, 1895-ről 168 frt, 1896-ról 269 frt. Mintán a nagy összegre frugó tagdíj hátralék kedvezőtlen méleg készítésre nyújt kizlatást, a hátralékos tagok névsorát a választmány oly utasítással tette át az egyesületi ügyészhez, hogy azokat sürgősen perelje, illetve a hátralékot mielőbb behajtsa. Jelentés tetetett folyó évi november 21 iken a „Fehér-Kereszt”-ben megtartott társas estélyről, melyen 44-en vettek részt, mely kedélyesen folyt le s mely a tornaegyesület tagjainak egymás iránt való tiszteletéről és szeretetéről tett élénk tanu bizonylást. Olvasatott az „Aradi Kerékpár Klub” választmányának Horvát Lipót alelnök elhunytáról szóló jelentése, melyet a választmány mély részvétellel vett tudomásul s erről a nevezett klub elnökséget átiratilag fogja értesíteni. Steiner József kir. mérnök és építész, ki az egyesület iránt érzett jó indulatát és nagy foku érdeklődését rövid itt léte óta is kitüntette, az önálló tornacsarnok építő bizottságába beválasztatott, a hol szakképelemével az egyesület érdekeit előmozdítani lesz hivatva. Végül kimondotta a választmány hogy a farsang folyamán árt kört táncozvigalmat rendez. Ezután a folyó ügyek letárgyalásával a gyűlés véget ért.

(*) Az aradi polgári jótékony négyesület egy tekintélyes füzetben most boosította ki 1895-ik évi jelentését s tagjainak névjegyzékét. Az egyesületnek 48 alapító tagja van s

az alapítványi tőkék összege 10,892 frt. A vagyoni álladék 39,907 frt 53 kr., az özvegysegítő alap évi forgalma 185 frt 49 kr. A múlt évben az egyesületet sok gyász érte. Elhunyt három védasszonya: Réthy Viktorné, ifj. Purgly Jánosné és özv. Scherz Józsefné, elhunyt id. Kisfaludy Ferencz is, a ki az egyesület árvái javára 4000 frtos alapítványt tett. Az évi jelentés beszámol továbbá a pénztár részletes kimutatásával, az árvaház dolgaival, a jótékony adományokkal és az egyesület javára rendezett estélyivel, a mely 785 frt 62 kr. tiszta bevételt hozott. Az árvaházban a múlt évben 16 fiút és 11 leányt nevelt az egyesület.

SZINHAZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Angyal Bandi népszimf. Este: Vigaszok, bohózat.
Hétfő: Durrand és Durrand, szimf.
Kedd: Délután: Goldstein Számi, bohózat. Este: Furcsa háboru, operetta.
Szerda: Brigitta, operetta.
Csütörtök: Gyerekaasszony, népszimf.
Péntek: Csak párosan, bohózat, (először.)
Szombat: Csak párosan, bohózat, (m. sodszor.)
Vasárnap: Délután: Gróf Monte Christo, dráma. Este: Holtomigian, népszimf.

A furcsa háboru.

— Deczember 5. —

(Sz. I.) Strauss mulatságos, szép zenéjű operetjére félig megtelt a ház. Bár sok jobb előadásban is láttuk már szinpadunkon ezt a darabot, az estiben is volt annyi hangulatkeltő elevenesség, hogy a közönség jól érezhette magát a színházban. Balogh karmester jól megtanította és lélekkel vezette az ének és zenekart és a magánéneklők is kielégítő tehetséggel járultak hozzá a hatáshoz. Csik Irén különösen az első felvonásban szépen énekelt. Rontai Boriska kedvesen, ügyesen játszott és különösen a második felvonás végén tetszett nagyon graciosus tánczárta. Dérijenő egészséges mellből való tenorja ma sem tévesztette el a hatást, de «játéka» a szokottnál is exotikusabb volt. A közönség annyira belenyugodott abba, hogy Dérijenő csak énekelni tud, hogy igazán kár neki annyira törnie magát kézzel lábba, hogy könnyed legyen. Tanulja meg jobban a prózát és ne köröszön annyit karjaival és lábával Nyárai a kotyogós ifju és Láng Etel az amazon herczegnő igen mulatságosak voltak. A harmadik komikus szerepben a tulipános hollandiében Rónaszékya szinpadon rutinja tartotta fenn. Nem e fajta komikumban kitünő ő. Az előadást Rella Iván a Magyar színház igazgatója is végig nézte, ki a színtársulat egy két tagját szerződteni akarja.

* Erdekes hangverseny Az idén úgy látjuk zene életünk különb lesz mint tavaly. Volt már egy igen élvezetes hangversenyünk a két zeneiskola hangversenyén kívül. Most a jövő vasárnapra ismét nagy hangverseny van feléve. Eruttal a művészs nem közvetlenül idegen helyről jön hozzánk, mert már két hónapja itt működik közöttünk mint a Schreyer-féle magán-konzervatórium hegedűtanára. Ez Ungor Mór, aki mint Aradra jövevények megirtak a legkiválóbb hegedűsök hírnevével. Nagyra van az athéni királyi zenei főiskolát, ahol a hegedű tanára volt. Vele együtt mutatkozik be a Bécsben hangverseny énekesnővé képzett szép felesége. Közreműködnek a konzervatórium tanárai közül Schreyer Harry és Muttermüller József.

A részletes műsor a következő:

1. Sonata opus 8, Griegtől előadja: Ungor Mór és Schreyer Harry tanárok.
2. a) Te vagy a nyugalom. Schubertől. b) Románca a Paraszt becsület operából. Mascagnitól. c) Csendes mint az éj. Beethoven. Éneki Ungor Otília úrnő.
3. „Chaconne.” hegedűre kíséret nélkül, Ungor Mór.
4. Gordonke hangverseny (A moll) Goltarmannól előadja Muttermüller József.
5. Faust Ábránd Wieniawskitól, Ungor Mór.
6. a) Aria Sába királynéből. b) Csalogánydal, Káldytól. c) Madár az erdőben, Taubertől. Éneki Ungor Otília úrnő.
7. Paganini variációk, előadja Ungor Mór.

A hangverseny kezdete 5 órakor. Helyárak: körszék 3 frt, zártszék 2 frt, számozatlan hely és belépti-díj 1 frt. jegyek előre válthatók Ifj. Klein Mór könyvkereskedésében. Keppich Zs. zenemű kereskedésében és este a pénztárnál.

* A Fouchambault család osztrótki előadásáról tett megemlékezésünkben a szedésből kimaradt Rónaszékine neve, a ki Bernardné rokonszenves szerepét játszotta. Szívesen emlékezünk meg róla utólagosan, mert szerepét közvetlen melegséggel élővé tette a közönség előtt.

* Csak párosan. Ez a hírhedt lett vaudeville a hét végén kerül nálunk bemutatásra. Bizonyára telt ház előtt, mert hiszen csak megnezi az ember, mitől is pirultak annyira azok a debreczeni kritikusok — a papiroson.

KATONAZENE-HANGVERSENY
MA ESTE 1896
a cs. és kir. 33-ik gyalogezred
zenekarának
HANGVERSENYE
a központi szálló
nagy disz-éttermében.
Kezdete este 8 órakor.

MULATSÁGOK.

A kereskedők körének házi estelye.

— Deczember 5. —

Tegnap este tartották az aradi kereskedők köre első hangversenyét. Evi programmszerint a hangversenyek rendezése elmaradt volna, hanem hát a fiatal kereskedők azt lehetetlennek tartották, hogy egy egész farsangon át mulatság nélkül maradjanak — olyan mulatság nélkül, melyet nem ők rendeznek.

A központi szálloda fényes termében gyűltek a kereskedők körének tagjai és az a széles, nagyszámú társaság, mely a rokonszenves kör minden működését élénk figyelemmel kíséri.

Az első házi hangverseny ügyes műsorának minden száma igen leköltötte a hallgatóságot. Pleyel trióját adták elő Holtzer József, Elecs Béla és Mayer Ede. Az erős tehetségű dilettánsokat megtapsolták. Utána két fiatal aradi hölgy Basch Ida és Albrecht Vilma énekeltek Tarnaytól és Dankótól. A hangulat itt már emelkedettebb volt és a hölgyek nagy tetszéssel hallgatták és szívesen tapsolták a pódiumra. A harmadik szám Reiner Kamilla szintén aradi hölgy zongorajátéka volt. Moskovszky egy keringőjét játszotta a kisasszony sok rutinnal és tudással. A tapsokra melyeket kapott ugyancsak jószolgált. A műsort az első szám triói fejezték be Mendelssohn Tavasszalával újból szép sikert aratva.

Es azután megbontotta a tánczos ifjuság a zárt széksorokat. Rócz Kis János vezetésével álló banda belé kezdett a no-tázásba és alig-alig birt vége szakadni a tánczoknak:

A jelenvolt hölgyek névsorát itt adjuk:

A s s s o n y o k: Klein Sándorné, Nádler Lajosné, Eles Arminé, Schreyer Harryné, Wolf Andrásné, Sággy Henrikné, Weinberger Jánosné, Irits Bernáthné, Fessler Károlyné, Krausz Samu-né, Guld Emilné, Donáthné, Br. Bedeus Károlyné, Keppich Zsigmondné, Hendlné, Berger Lipótné, Farkas Vilmosné, Fneiselné, Albrecht Agostonné, Baumann Jánosné, Sugár Józsefné, stb. stb.

L e á n y o k: Basch Ida, Albrecht Vilma, Wolf nőv. Farkas nőv., Reiner Kamilla, Schreyer Paula, Hendl Mariska, Tisoh Lina, Gross k. a.,

Weissberger Róza, Mayer Laura (Nagylak), Weisberger Róza, Bittenbacher Etelka, Fneisel Ermi, Fränkel Hermina stb. stb.

(=) Sylvester estély. Az arad-csanádi egyesült vasutak műhelyszemélyzetéből alakult „Szárnyaskerék” dalkör deczember hó 31-én Sylvester estélyén saját pénztára javára a „Fehér Kereszt” nagytermében terített asztalok mellett szavalt, bohózzal és tánczozal egybekötött hangversenyt rendez. Belépti-díj: Családjegy 1.60 kr. Személyjegy 80 kr. Karzat ülőhely 80 kr. állóhely 50 kr, melyek a tánczra is érvényesek. Jegyek előre válthatók: Marosch Gyula, Ernsey Gyula és Bauer Gyula üzletében, valamint a rendező ureknál és este a pénztárnál. Kezdete este 8 órakor. A pártoló tagok 50 százalék árengedményben részesülnek. Felhívások köszönettel fogadtnak és hirtalig nyugtáztatnak.

TÖRVÉNYKEZES.

§ Váltóhamisító vendéglős. Hirsch Ferencz aradi volt vendéglős 1895. évben, hogy üzletét a bukástól megmentse, törvénytelen uton szerzett magának pénzt. Váltói rendes kibocsájtójának és forgatójának Hirsch Béla és Keller János kisjenői lakosoknak nevével általa elfogadókép ká litott váltókon hamisították azok ellenértékét felvette. Ilyképen a temesvári serfözde részvénytársaság, az első aradi takarékpénztár és az aradi polgári takarékpénztárt összesen 6000 frt erejéig megkárosította 12 darab hamis váltó utján.

A váltók lejáratakor a kibocsájtó és forgatóknak történt fizetés végetti bemutatásakor a hamisítás kiderülvén, a károsok a vádlott ellen magánokirat hamisítás czimén, a temesvári serfözde azonfelül csalás czimén is feljelentést tett.

Az aradi kir. törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet és az esteli órákban hozta meg ítéletét. A büntető tanácsban elnökül szerepelt Fábrián Lajos kir. törvényszéki bíró, szavazó bírákként Földes János kir. törvényszéki bíró és Szarka Sándor kir. albiró, jegyzőként Solymosán Elek fungált. A vádat Meszlényi Antal dr. kir. alügyész, ja védelmet Priegl István dr. aradi ügyvéd képviselte.

A kir. törvényszék vádlottnak a 12 rendbeli magánokiratban való bűnösségét a vizsgálat és végtárgyalás során beigazolvá látva, öt három évi fegyházra ítélte, melyből vizsgálati fogsága által három hónapot kitöltöttnek vett. A család tényálladékát azonban beigazolvá nem látván, öt ez alól felmentette.

Az ügyész, a védő és vádló az ítéletben megnyugodtak, Steiniszér Félix ügyvéd, a temesvári serfözde képviselője azonban a család büntetésének megállapítása érdekében fellebbezett.

§ Gyujtogatás bosszúból. Szere János kúpesti lakos rossz viszonyban áll a sógorával, főleg mivel az minduntalan család ügyeibe avatkozott azon a réven, hogy a nővére élete felett örködni mint bátyjának kötelessége. Nem tetszett ez a kontárkodás sehogy sem a férjnek és hogy magát megbosszulja egy sötét éjjelen felgyújtotta sógora tanyáját, úgy hogy az teljesen leégett. Gyujtogatással vádolva állott tegnap az aradi törvényszék előtt, mely öt, e miatt egy évi börtönrre ítélte. Vádlott megnyugodott az ítéletben.

TÁVIRATOK.

A főrendiház felirati bizottságának megalakulása.

Budapest, deczember 5. (Saj. tud. táv.) A főrendiház felirati bizottsága f. hó 2-án megalakult s elnökül Szapáry Gyulát, előadóul Gyula Pált választotta.

Wekerle ünneplése.

Budapest, decz. 5. (Saj. tud. távirata.) Wekerle Sándor valóságos belső tit-

kos tanácsost a kispesti templom-bizottság mai ülésén szívélyes tüntetéssel fogadták a közigazgatási bíróság elnökévé történt kinevezetése alkalmából.

Tüntetés az egyetemen.

Budapest, decz. 5. (Saj. tud. táv.) Az egyetemen ma ismét tüntettek, első sorban K o r á n y i mellett, akit a zajos éljenzés egészen meghatott. Korányi meg is köszönte a tüntetést, illetve egyúttal az ifúságot mérsékletre és hivatkozott azokra a nagy érdemekre, melyekkel K o v á c s tanár dicsekedik. Kovács tanár mindazonáltal megtartotta előadását, amelyen a hallgatóság hideg tartózkodással, u. n. csendes tüntetéssel viselkedett.

A Kossuth-partiak tiltakozása.

Budapest, december 5. (Saj. tud. táv.) A K o s s u t h-párt fiatalabb tagjai mai értekezletükön tiltakoztak azon rágalmak ellen, mintha ők a párt egységét zavarni akarnák. Elhatározták, hogy a tervszerű rágalmak ellen tervszerűen fognak eljárni.

Arviz Kolozsváron.

Kolozsvár december 5. (Saj. tud. táv.) A Nagy-Szamos a jégtorlódás következtében kiöntött s a víz a külvárosi utcák egy részét ellepte. A lakók egy része kiköltözött a házakból.

Orosz tüntetés.

Moszkva, december 5. (Saj. tud. táv.) A K o d i n s z k y-mezőn a tavalyi császár-koronázási óriási szerencsétlenség mai évfordulója alkalmából a diákok nagy tüntetést rendeztek. A rendőrség nagy tömegben vonult ki s a tüntetést elfojtotta.

Véres pisztolypárbaj.

Budapest, december 5. (Saj. tud. táv.) A rákosi erdőben ma véres pisztolypárbaj volt egy előkelő birtokos és Schulfog Hagó, a Charitas jótékonyági egyesület jogtanácsosa közt. A golyó az előbbinek lábába fúródott. A bárbajj oka a Charitas-egylet ügye, mit az egyik esti lap megosztól.

Gyilkosság a fővárosban.

Budapest, december 5. (Saj. tud. táv.) B j e l o b a b a Mária fiatal leányt ma délelőtt a Csengeri-úton meggyilkolt a találták. Valószínűleg raklógyilkosság forog fenn. A gyilkosoknak már nyomában van a rendőrség.

Garázda tüzerek.

Budapest, december 5. (Saj. tud. táv.) A Borbála ünnepen több ittas tüzer kivont karddal fenyegette az utozán járókat. Betörtök egy kávéháza s ott mindent összeromboltak, majd a kaszárnyákat kövekkel megdobálták, az őrtálló tisztet elverték s a katonai őrsjáratokkal szembeszálltak. Egy altiszterős kardvágást kapott a fején, egy rendőr pedig megsebesült. Több letartóztatás történt.

Doktorok a börtönben.

Páris, december 5. (Saj. tud. távirata.) Sötét titoknak jöttek itt a nyomára. Több orvosot tartóztattak le, kiknek bűnös közrejátszása következtében sok uri kisasszony és néhány asszony meghalt.

KIS LOTTO.

Budapesti:

25, 57, 20, 75, 54.

Deutsch Testvérek

Arad, Szabadságtér.

Miután üzlethelyiségeinket

ugy mint a többi

magyarországi áruházainknál

egy külön

női fehérnemű teremmel

nagyobitani fogjuk:

az összes raktáron levő

női

fehérnemű mintákat,

u. m.: lngek, corsetták, éjjeli lngek, alsószoknyák, stb. stb.

több száz, legszebb kivitelben,

mélyen leszállított árak mellett

december elsőtől kezdve

eladjuk.

Deutsch Testvérek

divatárúház Arad.

Bevásárlási iroda: Bécs Aziendaudvar.

Raktárak: Bécs Goldschmidgasse, Bécs Bauenmarkt. Temesvár: város, gyárváros, Józsefváros. Lugos, Karánsebes, Delta.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru és értéktőzede.

— Gyenes Lajos özég jelentése. —

Budapest, december 5.

Gabonázlet: Buzát ma gyengén kínáltak, a vételkedv szintén gyenge volt, s az irányzat lanyha lett. Elkelt ea 10000 métermáza buza gyenge napi áron.

Határidőüzlet: Amerikából igen lanyha árfolyamokat jelentettek, s nálunk lanyhán indult az üzlet, csekély forgalom mellett lanyhán zárult is.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	8.17— 8.18
Tavaszi buza	8.17— 8.18
Buza május—júniusra	4.— 4.01
Tavaszi tengeri	6.96— 6.97
Őszi tengeri	6.84— 6.85
Tavaszi rozs	6.84— 6.85
Őszi rozs	6.84— 6.85
Tavaszi repoze	11.30—11.40

Ertéktőzede: Igen élelnek forgalom mellett, állandóan szilárd.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	385.80
Magyar hitelrészvény	402.50
Osztrák államvasut	354.50
Lombard	—
Jelszlog hitelbank	—
Rima-Murányi	—
Villamosvasut	—
Déli vasut	—

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Többeknek. Egyenként és együttesen tudomásul vesszük „Ki a legnépszerűtlenebb ember Aradon” című közleményünkre beküldött véleményeket. Konstatáljuk, hogy a negyvennyolcas elnök elvetette annak idején a súlykot, mert a „vasutas”-ra egyetlen egy szavazat sem esett, de sok másra nagyon sok. Hogy kikre — hagyjuk most békén. Külömben köszönjük, hogy segítségünkre voltak a tréfában és béke velünk a — jövő választásig.

Budapesti gabnatózede.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, december 5. d. u. 5 óra.

Buza bászági új	7.80— 8.45
Buza tiszavidéki	8.05— 8.50
Buza pestvidéki	8.— 8.45
Buza fejérmeg, új	8.— 8.45
Buza báoskai	8.10— 8.55
Roze új, elsőrendű	6.70— 6.75
Roze új, másodrendű	6.65— 6.70
Arpa takarmány	4.— 4.35
Arpa égetni való	5.10— 5.90
Arpa sörfőzdei	6.50— 8.—
Zab	5.70— 6.20
Tengeri bászai	4.95— 4.90
Tengeri másnema	4.15— 4.20
Káposzta-repoze bászai	11.75—12.25
Köles	5.30— 5.60
Buza márosius—április	—
Buza szeptember—október	8.17— 8.18
Roze május—június	—
Roze szeptember—október	6.81— 6.84
Tengeri május—június	4.— 4.01
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	—
Zab márosius—április	5.98— 6.—
Zab szeptember—október	—
Káposzta-repoze augusztus—szeptemoor	11.30—11.40

Aradvárosi színház.

Bérlet 65. szám.

Bérlet 65. szám.

Vasárnap, 1896. évi december 6-án

D. u. 8¹/₂ órakor, fél árákkal:

Angyal Bandi, a puszták királya.

Eredeti népszínmű 4 felvonásban. Irta: Feleki Miklós.
Zenéjét szerző: Latabár Endre.

Kezdetre 3¹/₂ órakor.

Este 7 órakor, rendes árákkal:

A vigéczek.

Fővárosi éleltekp dalokkal, 3 felvonásban. Irta: Kövessy Albert. Zenéjét szerző: Barna Issó.

Kezdetre 7 órakor.

Felolós szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

T E A
T E A
T E A
T E A
ÉS
R U M
R U M
R U M
R U M

Jó és olcsó minőség!
Jó és olcsó minőség!

Igen fontos

vendéglősök, kávéháztulajdonosok és nagyobb családoknak

ajánljuk

3 liter tartalmu üvegkosarakban Demyon kítűnő JAMAICA RUM-unkat

3 frt 50 kr. előleges beküldése vagy utánvéttel — ingyen csomagolás mellett.

VOJTEK és WEISZ

gyógyszer üzlete ARADON. 1896

1015/1896. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a ménesvölgyi 1. sz. 25 hold, az 5. sz. 25 hold és a 7. sz. 25 hold földnek Sági János jelenlegi bérletkára és veszélyére 1896. október 1-től számítandó 6 évre való bérbeadása iránt f. évi december hó 7-ik napján d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár az 1. sz. 25 holdra nézve 8 frt 60 kr. az 5. sz. 25 holdra nézve 15 frt 40 kr., a 7. sz. 25 holdra nézve 14 frt 20 kr. évenként és holdankint számítandó bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban. Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1896 évi november hó 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

CSAKIS a „JOKEY“-nál

Aradon, Andrassy-tér 15. sz.
a „Nádor szállóval“ szemben
lehet a legszebb és legizlésteljesebb

karácsonyi és ujévi ajándéktárgyakat

beszerezni.

U. m. albumok, írompappák, képkeretek, ékszer és varró-dobozok, pelusch, bőr és üvegből író- és dohányzó készletek, ezüst foggantyus sétabotok, bőr és celoid, pénz- és szivar-tárczák, bronz disz asztalkák, háromrétű tükrök, írókészletek stb. s számtalan e szakmához tartozó diszműtárgyak.

**Nagy választék
gyermekjátékokban.**

A vevők kényelmére az üzletben minden tárgy nyitva.
Becsés pártfogásért esdve kiváló tisztelettel

1658 **KOCIZKY M.**

Árlejtési hirdetmény.

Mely mellett alólírott eljáróság ezenel közhírré teszi, hogy O-Pécska községben furandó ártezi kutra vonatkozó munkálatok folyó évi december 17-ik napján délelőtt 9 órakor O-Pécska község-házánál tartandó nyilvános árlejtésen kiadatni fognak.

Az árlejtési feltételek O-Pécska község jegyzői irodájában addig bármikor megtekinthetők.

Miről vállalkozók értesítettnek és az árlejtésre meghivatnak.

O-Pécskán 1896. év december hó 1-ső napján.

Momák Floris 1651 Igrisán Alexa biró

Pályázati hirdetmény.

Néhai Hertschka Mór ösztöndíj alapítványának két helye megüresedvén, annak betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

Pályázhat az aradi főgymnasium bármely osztályba járó tanulója, ha Aradvárosi, vagy megyei lakos fia, s ha tanulmányai feléből jeles, másik feléből pedig jó osztályzattal bír.

Az árvák, azok után a szegény sorsú szülők gyermekei elsőbbséggel bírnak.

A pályázati kérvények hozzám 1897. évi január hó 2-ig benyújtandók.

Aradon 1896. évi november hó 3-án

Salacz

kir. tanácsos
polgármester.

**Még csak néhány napig.
Huzás már 1896. december hó 28-án.**

Magy. kir. jótékonyczélú

államsorsjáték

főnyeremény 60,000 frt.

Az összes nyeremények összege 180,000 forint.

Sorsjegyek 1 2 frtért kaphatók a lottó igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővámház, félemelet), s hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre bekülden is, valamenyvi lottó-, sós- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Merkur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyaruló közegnél.

Budapesten, 1896. október hó 4-én.

Telefon szám III.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

Margit-Créme legjobb arcz créme, rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arczot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő, máfoltok, pattanások, bőratka (Mitesser) ellen.

Margit-Créme egyedüli szer bőrpattanások, arcz és kéz vörösödés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve, ez által rögtön fölvetetik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy májfoltokkal fedett arcz 3-4 nap alatt alabástrom fehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, miután nem zsíros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arcz nem lesz olyan fényes mind más crémétől, azért nappal is használható.

Margit-Créme nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit-hőlgypor fehér, rózsá és créme 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csakis akkor valódi, ha minden doboz gutori Földes Kelemen gyógyszerész Aradon felirattal és címerrel van ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Üres tégelyek más gyógyszerárban Margit crémekkel meg nem töltetnek.

Kapható Demkó G., Brunner C., Ernyei Gy., Fejér Gy., Maresch, Obetko, Ring Lajos, Vasóczy és Nadler, Hajós Árpád, VOI TEK és WEISZ uraknál.

23586—1896. sz.

1657

Hirdetmény.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a nagyméltóságú m. kir. Pénzügyministeriumnak a folyó évi November hó 1-én kelt 85803 számú intézményével közölt s a m. kir. keresk. minister úr ó nagyméltósága által 61695/96 szám alatti határozatával az aradi vámos hidra egy évre terjedő kísérleti év tartamára engedélyezett következő vámtariffa lép életbe a folyó 1897 január 1-től kezdődőleg.

I. Vámdíjak.

I. Teher nélkül.

1 drb. nagyobb marháért, értve egyéven felőli szarvas marhát, lovat, szamarat, öszvért és végre hizott sertést 4 korona 8 fillér.

1 drb. kisebb marháért, sovány sertés, juh, kecske, egyéven aluli csikó 2 korona 4 fillér.

Egyfogatu kocsi 9 korona 18 fillér.

Kétfogatu kocsi 12 korona 24 fillér.

Háromfogatu kocsi 16 korona 32 fillér.

Négyfogatu kocsi 20 korona 40 fillér.

Ötfogatu kocsi 24 korona 48 fillér.

Hatfogatu kocsi 28 korona 56 fillér.

Egy kerekü taliga 2 korona 4 fillér.

Két kerekü taliga 3 korona 6 fillér.

Négy kerekü taliga 4 korona 8 fillér.

II. Teherrel.

Egy darab nagyobb marha I. I. a. jelzés szerint 5 korona 10 fillér.

Egy darab kisebb marha I. I. a. jelzés szerint 3 korona 6 fillér.

Egyfogatu kocsi 12 korona 24 fillér.

Kétfogatu kocsi 16 korona 32 fillér.

Háromfogatu kocsi 20 korona 40 fillér.

Négyfogatu kocsi 22 korona 44 fillér.

Ötfogatu kocsi 26 korona 52 fillér.

Hatfogatu kocsi 30 korona 60 fillér.

Egy kerekü taliga 4 korona 8 fillér.

Két kerekü taliga 5 korona 10 fillér.

Négy kerekü taliga 6 korona 12 fillér.

Cséplőgép, kazán és ehhez hasonló nehéz tárgyak után 50 kr. 1 kor.

A befogott jószág darabja után küion 4 korona 8 fillér.

Gyalogosok által fejenkint, háton hordott kosár, zsák, apró állat után 2 korona 4 fillér.

Tele kocsinak tekintetik, ha négy drb. tele zsák, egy drb. 100 literes tele hordó, egy métermázsán felüli zsup, széna, szalma, fa, vagy négy ember van rajta.

II. Vámmentesek.

Az 1890. I. t.-cz. 99. szakaszában 1—17. és 20. és 21. pontok alatt felsorolt vámmentesek, ezen vámszedeanél is érvényesítendőek s ezeken kívül még vámmentesek a következők:

1. A távirdai küldönczök s az azokat szállító fogatok és állatok. 2. Az állam adót szállító községi előljárók s azokat szállító fogatok és állatok, midőn az előljárók ily minőségben működnek. 3. A községi előljárók és azoknak fogatai, midőn sorshuzás, ujonczállítás vagy ellenőrzési szemle céljából utaznak. Mindazoknak, a kiket 1890. I. t. cz. 99. szakaszának 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 20. pontja alapján a fennebbiek szerint vámmentesek, valamint a fennebb 1—3. pont alatt felsorolt vámmenteseknek, a miennyiben ezen minőségük felismerhető nem volna megfelelő, igazolvánnyal kell birniok.

III. Vámtulajdonosnak, illetve vámbérlőnek a vámszedés gyakorlatával járó felelősséget, kötelességeit s feladatát a következőkben állapittatik meg:

1. A vámtulajdonos, illetve vámbérlő az 1890. I. t. czikben foglalt határozatok szerint a büntetések terhe alatt senkitől és semmi oly dologért a kire s a melyre a fennebbi vámdíjszabályzatban fizetési kötelezettség nincs megállapítva, ugyszintén azokból sem, a kik vámmentesek, sem pénz, sem pénzürtéket nem követelhet, s nem fogadhat el. 2. Az 1890. I.-cz. értelmében köteles a vámtárgyat megfelelő és állandó jó karban tartani, szükség esetén újból előállítani, ellenkező esetben ellene az idézett törvény rendelkezései fognak alkalmaztatni. 3. Köteles a vámtulajdonos a vámtárgy jó karban való fentartása által a közforgalom érdekét biztosítani s a közbiztonság szempontjából szükséges intézkedéseket megtenni. 4. A vámtulajdonos, illetve bérlő mindazt, a mit a 1890. I. t.-cz. s annak alapján a kereskedelemügyi minister rendel, esetleg a miennyiben az idézett törvény más büntetést nem határozna, rendbüntetésnek, (mely azonban esetenként 100 frtnál nagyobb nem lehet) terhe alatt fogantositani tartozik. 5. Az 1890. I. t.-cz.-nek a vámokra vonatkozó minden egyéb határozata a jelen vámmra kiterjed.

Aradon, 1896. évi november hó 30-án.

M. kir. állam jószágigazgatóság.

Zálogtárgyaknak elárverez

Van szerencsém a t. cz. közön nek ezennel tudtul adni, hogy

1896. évi december hó 10

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapi hivatal egy tisztviselője jelenléti üzlethelyiségemben Kossuth-utca sz. azon

1896. évi szept. hóban esedél

zalogtárgyak, melyek lejáratkor ki váltattak, sem elzálogolási határidő meg nem hosszabbított, a legígérőnek készpénzfizetés mellett elnak adatni. Weisz Dávid

Félszázad óta

kitünőnek elismert

1863

Arany érem Dr. Siehulski-féle Erdem érem Pécs 1888. Temesvár 1888

Arczkenős és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatásuk képezik. Megbizhatósággal használhatnak szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tége y 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt., egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandolajkorpa szappan 25 kr.

Joliessante-Crème

bőrfinomító és szépitő szer.

Kitünő hatással bír a bőr finomítása és szépségnek előmozdítására, valamint a pattanások s kitéések elűzésére. 1 üveg ára 1 frt 55 kr.

Joliessante-Puder

fehér, rózsaszín és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább az arcra láthatatlanul tapadva annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

Joliessante-Fogpor

legegészesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és büszödésük eltávolítása s megővésére, mely által egyúttal a foghúsról is legjótékonyabb halást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

Joliessante-Szappan

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb szappan. A bőrt finom és tiszta teszi, valamint előmozdítja a tenéklí antrak friss üde, kinézését. Kivánatra mintadarabok ingyen adatnak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes s színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.

Kapható Mohár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél. Kassán, Aradon. Gutori Földes Kelemen gyógyszerésztárában.

Külön osztály 7, 15, 30 és 50 kros tárgyakból.